GAZETA URZĘDOWA

ZARZĄDU MIEJSKIEGO W STOŁ. KRÓL. MIEŚCIE KRAKOWIE

30 KWIETNIA 1938 R. — Nr 4 — ROCZNIK LIX.

TREŚĆ:

DZIAŁ URZĘDOWY:

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

DZIAŁ URZĘDOWY.

26.

OKÓLNIK

Prezydenta miasta z dnia 22 marca 1938 r. Nr Gł. Org. 52/38 zmieniający częściowo zarządzenie z dnia 12 stycznia 1938 Nr Gł. Org. 89/37 w sprawie zasad postępowania przy sporządzaniu, ustalaniu i wykonywaniu rocznego planu inwestycyjnego.

W zarządzeniu z dnia 12 stycznia 1938 r. nr Gł. Org. 89/37 w sprawie zasad postępowania przy sporządzaniu, ustalaniu i wykonywaniu rocznego planu inwestycyjnego wprowadza się następujące zmiany:

§ 1.

W § 9, ust. 2, zdanie końcowe — od słów „po uprzednim porozumieniu się“ do słów „co do otwarcia kredytów „skreśla się.

§ 2.

§ 17 otrzymuje brzmienie:

Postanowienia §§ 5—8 obowiązują przy sporządzaniu i ustalaniu planów inwestycyjnych począwszy od planu na rok 1939/40.

Roczny plan inwestycyjny na rok 1938/39 stanowią zamierzenia inwestycyjne objęte preliminarzem budżetu na rok 1938/39.

§§ 18 i 19 znosi się.

§ 20 otrzymuje numerację § 18.

§ 3.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem dzisiejszym.

Prezydent miasta:
Dr Mieczysław Kaplicki wł. r.

27.

OKÓLNIK nr 10

zawierający zarządzenie Prezydenta miasta z dnia 25 marca 1938 r. Nr Gł. Org. 47/38 o zaznajamianiu urzędników Zarządu Miejskiego z obowiązującymi przepisami.

Na podstawie postanowień art. 46 ust. (1) i (2) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. nr 35 poz. 294) zarządzam, co następuje:

§ 1.

W celu należytego stosowania obowiązujących przepisów Wydziały, Urzędy i Biura Zarządu Miejskiego otrzymują:

1) Dziennik Ustaw R. P.,

2) Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,

3) Dzienniki urzędowe właściwych dla danego resortu administracji miejskiej Ministerstw,

4) Krakowski Dziennik Wojewódzki,

5) Gazetę Urzędową Zarządu Miejskiego w st. kr. m. Krakowie,

6) okólniki, podające do wiadomości orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego i Sądu Najwyższego, posiadające znaczenie dla administracji miejskiej,

7) zarządzenia i okólniki Zarządu Miejskiego (Prezydenta miasta).

§ 2.

(1) Naczelnicy, Kierownicy Wydziałów, Urzędów, Biur Zarządu Miejskiego obowiązani są bieżąco zaznajamiać podległy im personel z obowiązującymi przepisami, w szczególności z przepisami mającymi znaczenie dla danego resortu administracji miejskiej.

(2) Zaznajamianie personelu z obowiązującymi przepisami dokonuje się drogą:

1) udostępnienia mu do dokładnego zapoznania się wymienionych w § 1 publikacyj urzędowych i t. p.,

2) omawiania obowiązujących przepisów na wewnętrznych konferencjach.

(3) Konferencje wewnętrzne zwołują co najmniej raz na kwartał — w zakresie podległych im resortów — i przewodniczą im Naczelnicy, Kierownicy. Przedmiotem konferencyj jest szczegółowe omówienie:

1) nowych przepisów, zawartych w publikacjach urzędowych,

2) zarządzeń i ważniejszych okólników wojewody,

3) zarządzeń i okólników Zarządu Miejskiego (Prezydenta miasta),

4) zagadnień i kwestyj szczególnie ważnych z podstawowych przepisów dla administracji,

5) organizacji i metod pracy oraz trybu urzędowania,

6) zarządzeń wewnętrznych odnośnych Wydziałów, Urzędów, Biur Zarządu Miejskiego.

(4) O terminie i porządku obrad konferencji należy powiadamiać Wydział Główny Z. M. (Oddział Organizacyjny) co najmniej na dwa dni przed datą konferencji.

§ 3.

Opracowywanie okólników z zakresu orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego należy do Wydziału Głównego Z. M. (Oddział Organizacyjny), z zakresu zaś orzecznictwa Sądu Najwyższego do Biura Prawnego.

§ 4.

Nad wykonaniem niniejszego zarządzenia czuwać będzie Dyrektor Zarządu Miejskiego.

§ 5.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem dzisiejszym. Równocześnie traci moc obowiązującą okólnik nr 37 Prezydenta miasta z dnia 30 grudnia 1935 r. w sprawie zaznajamiania się urzędników z obowiązującymi przepisami.

Prezydent miasta:

Dr Mieczysław Kaplicki wł. r.

28.

OKÓLNIK nr 11

zawierający zarządzenie Prezydenta miasta z dnia 25 marca 1938 r. Nr Gł. Org. 47/38 o stosowaniu obowiązujących przepisów przez Zakłady i Przedsiębiorstwa Miejskie.

Na podstawie postanowień art. 46 ust. (1) i (2) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. nr 35 poz. 294) zarządzam z dniem dzisiejszym, co następuje:

Dyrektorzy Zakładów i Przedsiębiorstw Miejskich odpowiedzialni są za należyte stosowanie obowiązujących przepisów przez podległe im instytucje. W związku z tym do obowiązków Dyrektorów należy dopilnowanie, aby podległy im personel był stale dokładnie obznajomiony z przepisami, posiadającymi zasadnicze znaczenie dla działalności odnośnego zakładu lub przedsiębiorstwa.

Prezydent miasta:

Dr Mieczysław Kaplicki wł. r.

29.

OKÓLNIK nr 12

Prezydenta miasta z dnia 31 marca 1938 r. Nr Gł. Pol. Pers. 28/38 w sprawie urlopów wypoczynkowych pracowników miejskich.

W związku ze zbliżającym się okresem urlopów wypoczynkowych przypominam, że sprawę urlopów wypoczynkowych pracowników m. regulują następujące zarządzenia Prezydenta miasta, a mianowicie: okólnik nr 13 Prezydenta m. z dnia 24/IV 1935 r. nr Gł. Przep. osob. 10/35, okólnik nr 11 Prezydenta m. z dnia 31/III 1936 r. nr Gł. Pers. 697/36, okólnik Prezydenta m. z dnia 10/VII 1936 r. nr Gł. Pers. 1120/36, oraz okólnik Prezydenta m. z dnia 20/X 1936 r. nr Gł. Pol. Pers. 77/37. Przy tej sposobności zwracam uwagę na postanowienia zawarte w § 5 ust. 1 i 3 okólnika nr 13 Prezydenta m. z dnia 24/IV 1935 r. nr Gł. Przep. osob.

10/35, które obowiązują wszystkie jednostki admin. m., mają zaś pierwszorzędne znaczenie dla rozkładu urlopów szczególnie w jednostkach admin., które prowadzą roboty inwestycyjne. W związku z tym wyjaśniając i uzupełniając dotychczasowe przepisy, postanawiam co następuje:

Urzędnikom technicznym, prowadzącym lub też nadzorującym roboty inwestycyjne, nie należy udzielać urlopów wypoczynkowych w okresie, w którym odnośna jednostka admin. m. prowadzi takie roboty.

Urzędnikom technicznym, o których mowa wyżej, można w okresie robót inwestycyjnych udzielać urlopów wypoczynkowych tylko wyjątkowo, gdy ważne względy, a przede wszystkim stan zdrowia, za tym przemawiają i to przy ścisłym zastosowaniu postanowień ust. 1 i 3 § 5 cyt. wyżej okólnika nr 13 Prezydenta m. z dnia 24/IV 1935 r.

Prezydent miasta:

Dr Mieczysław Kaplicki wł. r.

30.

OKÓLNIK nr 14

Prezydenta miasta z dnia 12-go kwietnia 1938 roku nr Gł. Org. 29/38 w sprawie trybu postępowania przy sporządzaniu sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy jak również sprawozdań rocznych, dotyczących przedsiębiorstw, w których Gmina jest udziałowcem lub akcjonariuszem.

Przy sporządzaniu i poddaniu pod uchwałę miejskich organów ustrojowych sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy jak rownież sprawozdań rocznych dotyczących przedsiębiorstw, w których Gmina jest udziałowcem lub akcjonariuszem, zarządzam następujący tryb postępowania i terminarz prac:

I. Z dniem 31 III każdego roku.

Jednostki organizacyjne Zarządu M.:

a) dysponujące zaliczkami do wyrachowania bądź dokonywujące bezpośrednich wydatków z uzyskanych wpływów obowiązane są pozostałą gotówkę z pobranych zaliczek tudzież uzyskanych wpływów odprowadzić do Głównej Kasy Miejskiej z tym, że do dnia 10 IV każdego roku jednostki organizacyjne obowiązane są wyrachować się z pobranych zaliczek,

b) przeprowadzające bezpośrednie inkaso, obowiązane są odprowadzić wpływy za okres ubiegłego roku obrachunkowego.

II. Do dnia 15 IV każdego roku.

Jednostki organizacyjne Zarządu M. obowiązane są nadesłać M. I. O. t. zw. „listy wierzycieli" (vide postanowienia § 47 rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 6 XII 1932 r. o sporządzaniu i ustalaniu budżetów związków komunalnych Dz. U. R. P. nr 11 poz. 71 z 1933 r.).

III. Do dnia 25 IV każdego roku.

Jednostki organizacyjne Zarządu Miejskiego prowadzące rejestry biorcze jak np. Wydział Aprowizacyjno-Targowy (Komisariat Targowy), Wydział Gospodarczy (Oddział dla przyozdabiania mogił na cmentarzu rakowickim), Wydział Opieki Społecznej (opłaty za korzystanie ze schronisk) tudzież inkasujące wpływy bezpośrednio na kwitariusze obowiązane są nadesłać M. I. O. wykazy należytości czynnych (dłużników) według stanu z dnia 31 III każdego roku.

IV. Do dnia 30 IV każdego roku.

Wszystkie jednostki organizacyjne Zarządu M. za wyjątkiem przedsiębiorstw miejskich prowadzących własną księgowość, obowiązane są przesłać M. I. O. asygnacje względnie noty memoriałowe na należytości, objęte listami wierzycieli **(termin bezwzględnie nieprzekraczalny).**

V. Do dnia 25 V każdego roku.

1. Jednostki organizacyjne Zarządu Miejskiego administrujące magazynami względnie prowadzące gospodarkę materiałową, z wyjątkiem przedsiębiorstw miejskich prowadzących własną księgowość, obowiązane są nadesłać M. I. O. zestawienia, wskazujące wartość materiałów (zapasów) według stanu z dnia 31 III każdego roku.

2. Wydział Gospodarczy Zarządu Miejskiego obowiązany jest nadesłać M. I. O. zestawienie, wskazujące wartość majątku nieruchomego i ruchomego, z wyłączeniem przedsiębiorstw miejskich, według stanu z dnia 31 III każdego roku.

3. Wydział Budowlany Zarządu Miejskiego obowiązany jest przesłać M. I. O. zestawienie inwestycyj będących w budowie z oznaczeniem ich przeznaczenia i z podaniem wartości poszczególnych inwestycyj, według stanu z dnia 31 III każdego roku.

4. Wydział Oświaty Zarządu M. obowiązany jest podać M. I. O. wartość zbiorów muzealnych i archiwalnych według stanu z dnia 31 III każdego roku (z wyszczególnieniem liczbowym nabytków w ostatnim roku sprawozdawczym).

5. Wydział Finansowy Zarządu M. obowiązany jest podać M. I. O. zestawienie długów krótko- i długoterminowych, gwarancji i udziałów przedsiębiorstw miejskich w pożyczkach Gminy.

6. Wydziały, administrujące fundacjami obowiązane są podać M. I. O. wartość majątku fundacyj według stanu z dnia 31 III każdego roku.

VI. Do dnia 15 VI każdego roku.

1. M. I. O. obowiązana jest sporządzić sprawozdanie roczne z wykonania budżetu — z wyłączeniem pozycyj, związanych z wynikami przedsiębiorstw — i przesłać Wydziałowi Finansowemu.

2. Przedsiębiorstwa Miejskie obowiązane są opracować sprawozdania z wykonania budżetu oraz bilanse i przesłać je Wydziałowi Finansowemu, M. Urzędowi Kontroli i Miejskiej Izbie Obrachunkowej.

VII. Do dnia 30 VI każdego roku.

Wydział Finansowy Z. M. obowiązany jest rozpatrzeć sprawozdania nadesłane przez M. I. O. oraz przez przedsiębiorstwa miejskie i dokonać przeprowadzeń, związanych z wynikami przedsiębiorstw, po czym przekazać sprawozdanie roczne M. I. O. celem oddania tegoż do druku, zawiadamiając M. Urząd Kontroli o przeprowadzonych zmianach i uzupełnieniach w sprawozdaniach przedsiębiorstw miejskich.

VIII. Do dnia 30 VI każdego roku.

Wydział Finansowy Zarządu Miejskiego obowiązany jest przesłać M. Urzędowi Kontroli sprawozdania roczne dotyczące przedsiębiorstw, w których Gmina jest udziałowcem lub akcjonariuszem.

IX. Do dnia 5 VIII każdego roku.

M. I. O. obowiązana jest przesłać drukowane sprawozdanie członkom Prezydium, P. Dyrektorowi Zarządu Miejskiego, poszczególnym resortom administracji m. i Urzędowi Kontroli, przy czym do M. Urzędu Kontroli obowiązana jest M. I. O. dołączyć nadto szczegółowe zestawienie do poszczególnych pozycyj inwentarza — Dział A.

X. Do dnia 25 VIII każdego roku.

Jednostki organizacyjne Zarządu Miejskiego wraz z przedsiębiorstwami m. obowiązane są opracować szczegółowe sprawozdania z wykonania budżetu nadzwyczajnego i przesłać je do Wydziału Finansowego oraz do M. Urzędu Kontroli z wyszczególnieniem oddzielnie inwestycyj wykonanych w dzielnicach przyłączonych. Sprawozdania poza wykazaniem w nich kosztów i przeznaczenia inwestycyj mają zawierać szczegółowe dane (rozmiar, powierzchnia, rodzaj użytego materiału etc.).

XI. Do dnia 5 IX każdego roku.

1) Wydział Finansowy Z. M. obowiązany jest opracować uwagi ogólne do sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy oraz łączne sprawozdanie z wykonania budżetu nadzwyczajnego i przesłać je M. Urzędowi Kontroli.

2) Jednostki resortowe administracji m. obowiązane są opracować według właściwości:

a) szczegółowe objaśnienia rachunkowe do sprawozdania rocznego z wykonania budżetu,

b) sprawozdania administracyjne z działalności resortowej i przesłać je M. Urzędowi Kontroli.

XII. Do dnia 15 IX każdego roku.

Na konferencji naczelników wydziałów i dyrektorów przedsiębiorstw obowiązane są przedstawić:

1) Wydział Finansowy uwagi ogólne do sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy,

2) M. Urząd Kontroli uwagi o wyniku analizy sprawozdania rocznego,

3) Jednostki resortowe administracji m. objaśnienia do sprawozdania rocznego.

XIII. Do dnia 20 IX każdego roku.

Jednostki resortowe administracji m., z wyjątkiem przedsiębiorstw prowadzących własną księgowość, obowiązane są objaśnienia do sprawozdania rocznego przesłać do M. I. O. Miejska Izba Obrachunkowa niezwłocznie przekazuje objaśnienia uzupełniające do druku, — po uprzednim porozumieniu się z Wydziałem Finansowym co do ostatecznego ustalenia tekstu tychże objaśnień.

XIV. Do dnia 10 X każdego roku.

M. Izba Obrachunkowa obowiązana jest przesłać drukowane sprawozdanie wraz z objaśnieniami Wydziałowi Finansowemu, M. Urzędowi Kontroli i wszystkim pozostałym jednostkom organizacyjnym Zarządu Miejsk.

XV. Do dnia 15 X każdego roku.

Wydział Finansowy obowiązany jest wnieść roczne sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy oraz sprawozdania roczne, dotyczące przedsiębiorstw, w których Gmina jest udziałowcem lub akcjonariuszem na posiedzenie Magistratu, na którym referuje je właściwy ławnik.

XVI. Do dnia 20 X każdego roku.

M. Urząd Kontroli obowiązany jest przesłać:

1) roczne sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy:

a) Urzędowi Wojewódzkiemu,

b) Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej,

c) Związkowi Rewizyjnemu Samorządu Terytorialnego,

d) Członkom Rady Miejskiej.

2) Sprawozdania roczne, dotyczące przedsiębiorstw, w których Gmina jest udziałowcem lub akcjonariuszem:

a) Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej,

b) Członkom Rady Miejskiej.

XVII. W ciągu trzech tygodni po nadejściu odpisu protokołu z wynikami prac Komisji Rewizyjnej M. Urząd Kontroli obowiązany jest przygotować odpowiedź z wyjaśnieniami Zarządu M. na ewent. zalecenia Komisji Rewizyjnej, po czym przedstawić ją Magistratowi na tajnym posiedzeniu. M. Urząd Kontroli obowiązany jest podać do wiadomości Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej uchwalone oświadczenie się Magistratu.

XVIII. M. Urząd Kontroli obowiązany jest wnieść sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy, jak również sprawozdania roczne, dotyczące przedsiębiorstw, w których Gmina jest udziałowcem lub akcjonariuszem na najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej, jakie będzie zwołane po terminie zakończenia prac Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej.

Sprawozdanie Zarządu Miejskiego z wykonania budżetu Gminy, jak również sprawozdania roczne, dotyczące przedsiębiorstw, w których Gmina jest udziałowcem lub akcjonariuszem referuje na Radzie Miejskiej imieniem Zarządu Miejskiego właściwy ławnik.

Prezydent miasta:

Dr Mieczysław Kaplicki wł. r.

31.

Sprawozdanie z posiedzenia Rady Miejskiej.

Sprawozdanie z posiedzenia Rady Miejskiej w dniu 22 marca 1938 roku.

Obecni:

Przewodniczący: *dr Mieczysław Kaplicki, Prezydent m.*
Protokolant: *mgr Kazimierz Małecki, Sekr. Prez. m.*

Członkowe Zarządu Miejskiego:

Wiceprezyd. m.: dr Stanisław Klimecki,
„ „ dr Rudolf Radzyński.

Ławnicy: *inż. Henryk Dudek,*
„ dr Piotr Florczyk,
„ Rudolf Jędrzejowski,
„ Jan St. Kuhn,
„ dr Marek Pelzling.

Ogólna liczba obecnych radnych 53.
„ „ „ członków Rady M. 61.

Przewodniczący Prezydent dr Kaplicki stwierdza komplet i otwiera posiedzenie o godz. 18·15, poczem oddaje przewodnictwo p. Wiceprezydentowi dr Radzyńskiemu.

Przewodniczący Wiceprezydent dr Radzyński udziela głosu Prezydentowi dr Kaplickiemu, który wygłasza następujące przemówienie:

Świetna Rado!

Rozpoczynamy dzisiaj obrady nad budżetem, który wytyczy plan prac samorządu krakowskiego na rok 1938/39.

Po raz szósty, a przed Świetną Radą — w obecnym składzie — po raz piąty mam zaszczyt przedkładać preliminarz budżetowy Gminy do omówienia i powzięcia uchwał.

Dzięki referatom Pana Generalnego Referenta i Referentów Świetna Rada dokładnie się zapozna z poszczególnymi działami budżetu. Ja w swym przemówieniu ograniczę się do poruszenia szeregu istotnych zagadnień, które warto przypomnieć, gdy się decyduje o przyszłości Krakowa. Nie wątpliwie bowiem każdoroczny budżet wyznacza i kształtuje pewien nowy odcinek drogi przyszłości.

Przede wszystkim stwierdźmy, że w roku 1937 Kraków w porównaniu z poprzednim rokiem postąpił znowu naprzód. Tak pod względem zaludnienia, kwestii mieszkaniowej, jak i zwiększenia liczby placówek gospodarczych oraz — co jest socjalnie bardzo ważne — pod względem ilości zatrudnionych.

Nie będę gołosłownym. W r. 1936 ludność Krakowa (nie licząc stacjonowanych formacyj wojskowych) wynosiła okrągło 242.000, a w r. 1937 wzrosła do 247.000 mieszkańców. W cyfrze tej stosunkowo tylko nieznaczny odsetek stanowi przyrost naturalny (311 osób), który w porównaniu z rokiem ubiegłym wskutek nasilenia śmiertelności — zmalał. Przede wszystkim zaś o wzroście zaludnienia Krakowa decyduje imigracja z poza miasta, która w ciągu ostatniego roku wyraża się poważną liczbą 4.328. Nowi ci przybysze szukają oczywiście u nas pracy i chleba.

Ruch budowlany. Tu również warto przytoczyć kilka porównawczych cyfr. I tak np. w roku 1936 Zarząd Miejski wydał 342 zezwolenia na budowę nowych domów mieszkalnych, a w roku 1937 tylko — 176. Nasilenie zatem rozpoczynających budowę zmalało. Jedną z przyczyn tego objawu jest zmniejszenie kredytów z Banku Gosp. Kraj. na rozbudowę. Natomiast pełną parą wykańczano będące w toku wznoszenia budynki, bo kiedy w roku 1936 wydano zezwoleń na zamieszkanie 204 nowych domów o 4.317 izbach, to w roku 1937 zezwolenia takie zdołały otrzymać 256 realności, obejmujących 4.821 izb mieszkalnych. Nie przytaczam tu cyfr nadbudów i dobudów względnie wzrostu liczby ubikacyj z przeznaczeniem np. na garaże, sklepy itp.

Ilość placówek gospodarczych wzrosła poważnie w ostatnim roku. Kiedy bowiem w roku 1936 wykupiono w Krakowie 9.873 świadectw przemysłowych, to w r. 1937 10.688 świadectw. Większość, bo 7.126 przypada na handel (w r. 1936 — 6.675), reszta to przemysł i rzemiosło. Odrazu też trzeba podkreślić, że chociaż i te działy zaznaczają się wzrostem, to jednak odnosi się on przede wszystkim i w głównej mierze do warsztatów rzemieślniczych i drobnych zakładów przemysłowych. Świadectw VIII kategorii wykupiono bowiem w r. 1936 2.655, w r. 1937 — 2.983. Warto mieć to na uwadze, gdy się rozważa problemy, wiążące się z wzmożeniem zatrudnienia bezrobotnych.

Zaznaczyć przy tym należy, że wedle danych Inspektoratu Pracy przemysł krakowski w roku 1937 zatrudniał około 2 i 1/2 tysiąca stałych pracowników więcej, niż w roku poprzednim. Wzrost ten ma w pierwszym rzędzie podłoże koniunkturalne.

Cyfry powyższe odzwierciedlają w rysach najogólniejszych — obraz zmian, jakie zaszły w ciągu jednego roku. Świadczą one o dalszym rozroście Krakowa.

Ograniczam się na razie do tego ogólnikowego stwierdzenia, by wtrącić małą dygresję. Otóż — jak Świetnej Radzie wiadomo — w czasie każdorazowej debaty nad budżetem w swych przemówieniach poświęcam szczególną uwagę jednemu wybranemu zagadnieniu. W ubiegłym np. roku miałem możność w sposób dokładny i wyczerpujący przedstawić i naświetlić Świetnej Radzie stan finansów Gminy, które zostały pozytywnie uregulowane.

Obecnie pragnę wyraźniej podkreślić jedną z zasadniczych linij rozwojowych naszego miasta, która wedle mego przekonania odgrywać będzie coraz większą rolę w kształtowaniu się struktury gospodarczej Krakowa.

Struktura ta — czego nie potrzebuję chyba udawadniać — w ciągu wiekowego istnienia naszego miasta uległa i ulega nadal ogromnym przeobrażeniom. Zmieniły się bowiem czynniki, które decydowały o rozwoju dawnego Krakowa, że wspomnę tylko choćby jego stołeczny charakter i jego rolę w handlu międzynarodowym.

Nasuwa się zatem pytanie, na jakich podstawach oprzeć się winno nasze miasto, aby zapewnić sobie dalszą gospodarczą żywotność i osiągalną pomyślność.

Charakteryzując zatem obecną strukturę Krakowa, stwierdzić musimy, że nie jest on miastem typu fabrycznego i prawdopodobnie — ze względów nadrzędnych — nim się nie stanie.

Kraków posiada jako siedziba województwa i innych urzędów cechy miasta o typie administracyjnym, ale przede wszystkim jest świetnie predestynowanym — wyposażonym bogato przez naturę i historię — ośrodkiem turystycznym. Temu właśnie zagadnieniu chcę poświęcić dziś więcej uwagi.

Z góry też zastrzegam się, iż nie pretenduję do roli „odkrywcy" turystycznych właściwości i możliwości Krakowa. Uczynili to inni przede mną. Że wskażę tylko na prace w tej dziedzinie Instytutu geograficznego U. J., Krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej i Polskiego Związku Turystycznego. Pragnę natomiast podkreślić, że Zarząd Miejski znaczenie turystyki dla dalszego roz-

woju Krakowa w pełni docenia i przypisuje jej pierwszorzędną rolę w kształtowaniu się gospodarczej przyszłości.

Od kilku lat daje się w Polsce zauważyć na polu turystyki ogromny krok naprzód, a widomym objawem wywalczenia sobie przez problemy turystyczne prawa obywatelstwa wśród zagadnień państwowych było założenie w 1935 r. z inicjatywy Ministerstwa Komunikacji — „Ligi Popierania Turystyki". Miałem zaszczyt, na liście 19 założycieli Ligi — z Wiceministrem Bobkowskim na czele — i ja złożyć swój podpis.

W ostatnich tygodniach ukazało się w druku sprawozdanie z działalności Ligi po dzień 30 października 1937 r. noszące tytuł „2 lata pracy dla turystyki masowej". Z obszernej tej i ciekawej publikacji czerpię dane, dotyczące znaczenia turystyki dla państwa zarówno w sferze wewnętrzno krajowej jak i międzynarodowej.

„Turystyka krajowa posiada olbrzymie znaczenie wychowawcze, pozwala bowiem w stopniu nieosiągalnym w żaden inny sposób, zespolić mieszkańców różnych dzielnic, przekonać ich o rozległości kraju, o jego bogactwach i różnorodnej kulturze, stanowi wreszcie dla szerokich mas godziwą, pouczającą i wartościową rozrywkę.

Gospodarczo zaznacza się wpływ turystyki w rozdziale dochodu społecznego z miast na wieś, z dzielnic bogatszych do uboższych, wpływa na zwiększenie obrotów, jest podstawą egzystencji dla szeregu warsztatów pracy ściśle z turystyką związanych.

Turystyka jest wreszcie bardzo ważnym czynnikiem ożywienia ruchu pasażerskiego na kolejach, i tu leży pełne uzasadnienie poparcia, jakie turystyce udziela Ministerstwo Komunikacji".

Znaczenie międzynarodowej turystyki jest podwójne: polityczne i gospodarcze. W nawiązaniu serdecznych stosunków między poszczególnymi państwami i narodami, w ich prawdziwym zbliżeniu, turystyka z pewnością odgrywa nie mniejszą rolę od oficjalnych wizyt dyplomatów. To też w rękach wytrawnych polityków turystyka międzynarodowa stanowi instrument nader czuły i przydatny.

Rzecz ciekawa. Oto w czasach, gdy niektóre państwa usiłują się niby chińskim murem odgrodzić od państw innych, w czasach barier celnych, ograniczeń paszportowych i dewizowych — ludzkość nurtuje pragnienie wzajemnego poznania. Pęd ten przejawia się w tak chętnym i licznym uczestnictwie w wycieczkach zagranicznych, które umożliwiają poznanie innego kraju, narodu, jego kultury i obyczajów. Paradoksalny ten objaw jakżeż wysoce jest znamienny dla charakterystyki naszej współczesności.

Gospodarcze znaczenie turystyki międzynarodowej zbytecznym byłoby uzasadniać. Widzimy bowiem dokoła tyle przykładów jak poważną rolę odgrywa ona w bilansach handlowych i płatniczych niektórych państw, stanowiąc nierzadko podstawę ich bogactwa narodowego.

Celowo przytoczyłem zasadnicze momenty, dotyczące zagadnień turystycznych wogóle. Na tym tle wyraźniej zarysują się walory i rola Krakowa jako ośrodka turystyki. Powiedziałem, że w tym kierunku wyposażyły go hojnie natura i historia. Rzeczywiście bowiem Kraków jest stolicą województwa, posiadającego w Polsce najwięcej uzdrowisk i zdrojowisk oraz pięknych okolic, nadających się na letniska. Temu też zawdzięczamy, że 50% ogółu kuracjuszy z całej Polski tu właśnie przybywa dla zdrowia i wypoczynku. Wspaniałomyślna rozrzutność natury na naszym terenie nie jest jednakże bez ale. Wzięła ona swój odwet na wartości gleby. Toteż nasz region żyje nie z ziemi, ale z powietrza — jak to paradoksalnie określił Pan Wojewoda Krakowski.

Skarby historyczne, naukowe, kulturalne i artystyczne, jakie posiada Kraków, są nam wszystkim zbyt dobrze znane i bliskie, by trzeba było o nich obszerniej mówić. Zatem — jak już to mieliśmy sposobność stwierdzić przed chwilą — Kraków cechują wręcz znakomite i wyjątkowo rzadkie warunki, wysuwające go na czoło ośrodków turystycznych i to nietylko w skali polskiej.

Nie znaczy to wcale, by Zarząd Miejski, korzystając niejako z „przyrodzonych" właściwości Krakowa nie starał się jego atrakcyjności — w miarę warunków — podnieść i utrwalić. Świadczy o tym szereg pozycyj w przedłożonym preliminarzu budżetowym i szereg wytycznych, które będą stopniowo realizowane w myśl opracowanego i doręczonego Świetnej Radzie 10-letniego planu inwestycyjnego. Zanim jednak o niektórych z nich wspomnę, chcę zaznaczyć, że już obecnie liczba turystów przybywających do Krakowa poważnie wzrosła, co łączy się ściśle z organizowanymi co roku Dniami Krakowa. Dla przykładu cyfry. W r. 1936 odwiedziło nasze miasto blisko 50.000 turystów, z tego ponad 4.000 cudzoziemców. W roku ostatnim liczba ta wzrosła o 150%. Ogółem do Krakowa przybyło — mówię o zarejestrowanych w Polskim Związku Turystycznym — bez mała 125.000 osób, w czym 6.000 cudzoziemców. Na okres Dni Krakowa w r. 1937 przypada ogółem 44.283 turystów. A przecież to jest impreza bardzo młoda, pierwszy raz zorganizowano ją bowiem zaledwie przed 2 laty!

W roku bieżącym protektorat nad Dniami Krakowa, które posiadać będą charakter Powszechnego Festivalu Sztuki Polskiej — objął Pan Minister W. R. i O. P. Nie wątpię, że zarówno prasa, jak radio, doceniając artystyczne znaczenie imprezy i doniosłość jej dla Krakowa zajmą względem niej równie życzliwe stanowisko, udzielając swego cennego poparcia — jak w latach ubiegłych. Za to pragnę złożyć Prasie i Radiu, oraz tym wszystkim, którzy do propagandy i zorganizowania „Dni Krakowa" się przyczyniają — wyrazy serdecznej podzięki.

Rozważania na temat turystyki masowej (na której nam przede wszystkim zależy) i korzyści gospodarczych pośrednich i bezpośrednich, jakie ona daje, zaprowadziły by nas zbyt daleko. Ograniczę się zatem do powołania na opinię Krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, która charakteryzując stan gospodarczy swego okręgu stwierdza, że nie ma właściwie dziedziny, z którą problemy turystyczne nie posiadałyby bezpośredniego związku. Wiążą się one ściśle z zagadnieniem komunikacji, elektryfikacji, polityki skarbowej, szkolnictwa zawodowego, przemysłu gospodniego i gastromicznego, drobnego przemysłu i handlu, przemysłu ludowego i wielu innych, nie wykluczając spraw rolniczych, rzemieślniczych itp.

Żeby dać pewien, choćby przybliżony obraz korzyści gospodarczych w związku z frekwencją i czasem pobytu turystów w Krakowie przytoczę następujące zestawienia. W ciągu maja i czerwca 1935 przybyło do Krakowa 183.674 osób, z których 115.748 zatrzymało się zaledwie na jeden dzień. Dzięki przyjazdowi i pobytowi wymienionych turystów powiększenie się obrotów

gospodarczych Krakowa obliczono na 910.756·— zł (w ciągu 2 miesięcy!). A więc cyfra bardzo poważna.

Kraków stanowi jednak nietylko polski czołowy ośrodek turystyczny. Jest on równocześnie centrum naukowym tej dziedziny. Tu skupiają się najważniejsze prace badawcze i o dużym znaczeniu praktycznym studia — dotyczące zagadnień turystycznych, uzdrowiskowych bądź balneologicznych. Nawiasem dodam, że Kraków jest kolebką balneologii polskiej i przypomnę ogromne zasługi na tym polu pierwszego autonomicznego prezydenta naszego miasta Prof. U. J. Dr Józefa Dietla oraz następców i kontynuatorów jego dzieła aż po dzień dzisiejszy.

Ale powracam do tematu. Otóż w Krakowie właśnie utworzono na Uniwersytecie Jagiellońskim — pierwsze i jedyne dotychczas w Polsce — studium turyzmu, przy którym rozpoczęto wydawać miesięcznik pt. „Turyzm Polski", poświęcony zagadnieniom gospodarki turystycznej.

Kraków stał się również siedzibą Komisji studiów, powołanej do pracy przy Lidze Popierania Turystyki, Komisja ta zapoczątkowała wydawnictwo specjalnego Biuletynu, którego I tom ukazał się w druku i na 200 kilkudziesięciu stronach zawiera szereg wnikliwych i ciekawych referatów i zestawień. Dodam przy tym, że w jednym z następnych tomów Biuletynu opublikowane zostaną dokładne wyniki badań nad ruchem turystycznym i jego znaczeniem gospodarczym w Krakowie w latach 1935 i 1936. Wspomnę wreszcie o wiążącej się z zagadnieniami turyzmu pracy krakowskiej szkoły hotelarskiej i urządzonej przed niedawnym czasem — pod protektoratem Pana Premiera Gen. Składkowskiego oraz Wicepremiera i Ministra Skarbu Inż. Kwiatkowskiego Wystawie Turystyczno-Uzdrowiskowej, która dała interesujący przegląd rozwoju 3 działów polskiego turyzmu tj. właściwej turystyki, uzdrowisk i letnisk.

Specjalny akcent pragnę położyć na fakcie, że w Krakowie powstała Fundacja Instytutu Balneologicznego, który posiadać będzie rozległe i doniosłe znaczenie. Gmach Instytutu wzniesiony przy Al. Focha jest już pod dachem, a po uzyskaniu koniecznych kredytów na ukończenie prac — pomieści placówkę naukowo-badawczą nad wodami kruszcowymi i oddział na kilkadziesiąt łóżek dla leczenia balneologicznego.

Podkreślić przy tym należy, że na całym świecie takich instytutów jest zaledwie 10 (po 2 we Francji, Niemczech i Japonii), i że obok Związku Uzdrowisk w Warszawie i Towarzystwa Balneologicznego — współfundatorką Instytutu jest Gmina m. Krakowa.

Celowo poświęciłem więcej uwagi naukowej — zdawać by się mogło pozornie — ściśle teoretycznej stronie turystyki. Nie jest jednak rzeczą przypadku, że podwaliny pod nią kładzione są właśnie w Krakowie. Ma to swoje praktyczne, a dla nas bardzo cenne znaczenie. Drobny przykład, z ostatnich dni. Właśnie onegdaj zakończył się I Ogólnopolski Kurs samorządowych referentów letniskowo-turystycznych. Uczestniczyło w nim z najdalszych nawet krańców Polski około 80 referentów turystycznych. Kurs ten odbywał się w Krakowie!

A skoro już tak obszernie potraktowałem problem turystyki, wskazując rolę jego w rozwoju Krakowa — zastanówmy się co Gmina czyni, by ruch turystyczny wzmóc i utrwalić. Oczywiście strona organizacyjna i obsłużenia gości przypada, co jest samo przez się zrozumiałe, Polsk. Związkowi Turystycznemu. Miasto udziela mu na ten cel jak również z okazji Dni Krakowa subwencji. Nie na tym jednak, czy też na iluminacji zabytków architektonicznych kończy się współdziałanie Gminy. Jest ono różnokierunkowe choć zmierzające w zasadzie do jednego celu. Kraków, posiadający tyle zabytków i pamiątek, na które złożyły się wieki dbać musi, by skarby drogie sercu każdego Polaka utrzymane były w należytym stanie i w godnej ich oprawie.

Przede wszystkim nasuwa mi się samorzutnie ostatnio dyskutowana na łamach dzienników sprawa Wawelu. Podniosły się głosy zarzucające Krakowowi, że nie dość troskliwie dba o piękno otoczenia wzgórza wawelskiego. Niech mi wolno zatem będzie przypomnieć co Gmina w ostatnich latach — mimo bardzo trudnego położenia i szczupłych środków — w tej dziedzienie uczyniła.

Uporządkowano wjazd na Wawel od strony Placu Bernardyńskiego. Położono asfaltowy podjazd, na stokach wzgórza założono zieleńce. Usunięto znajdującą się od strony Placu Bernardyńskiego ujeżdżalnię, teren ten również pokryto zielenią. Zburzono dom od strony Placu Groble, będący własnością Gminy, a szpecący otoczenie Wawelu. Odsłonięto widok na Zamek i Katedrę od strony ul. Zwierzynieckiej, znosząc znajdującą się dawniej w pobliżu mostu dębnickiego miejską betoniarnię. Teren ten — własność Gminy, przedstawiający wartość ponad $^{1}/_{2}$ miliona złotych — uporządkowano i zamieniono w rozległą płaszczyznę zieleni. To samo stało się z Placem na Groblach. Nie znaczy to, by dokonano wszystkiego i by wolno było „spocząć na laurach" lub pogrążyć się w szkodliwym, jałowym wyczekiwaniu. Ale tak, jak przy realizowaniu innych poważnych zamierzeń, tak przy doprowadzeniu Wawelu do stanu właściwego trzeba postępować planowo, zachowując logiczną kolejność prac.

Pierwszym zatem etapem jest dokończenie odnowienia samego Zamku i z czasów królewskich do niego przynależnych gmachów, a następnie bezpośredniego otoczenia, co doprowadzić musi do zburzenia rażących budynków poszpitalnych. Wówczas dopiero będzie można rozwiązać, w znaczeniu architektonicznym — samo wzgórze i nadać mu charakter najbardziej harmonizujący z pięknem Katedry i królewskiego Zamku. Prace te jednak nie należą do zakresu działania Gminy. Prowadzi je i koszta pokrywa Państwo, którego Wawel jest własnością. Będąc jednak świętością całego Narodu, nic dziwnego, że Wawel i prace wokół niego prowadzone, skupiają na sobie najtroskliwszą uwagę. Temu też przypisać należy głosy, by zburzyć co rychlej wznoszące się u podnóża stoku, zasłaniające widok na Wawel, szpetne czynszowe kamienice. Inicjatywa trafna i konieczna. Z dwoma jednak zastrzeżeniami. Z realizacją jej można się wstrzymać do ukończenia poprzednio wymienionych, pilniejszych robót. A powtóre koszta wykupna tych kamienic nie mogą obciążyć samego Krakowa, którego po prostu na to nie stać.

Natomiast już w przedłożonym budżecie znajdzie Świetna Rada pozycję, przeznaczoną na konkurs: jak architektonicznie opracować lewy brzeg Wisły. W ten sposób już w niedalekiej przyszłości zmieni się otoczenie Wawelu od zachodu i południa. Nowa oprawa, która zastąpi prowizoryczny, ochronny wał ziemny — usypany na lewym brzegu rzeki — niewątpliwie podniesie piękno

widoku na Wawel, górujący nad rzuconą u podnuża wstęgą Wisły.

W tym samym dziale budżetu preliminującym wydatki na pomiary i plany rozbudowy miasta umieszczono kwotę 12.000·— zł z przeznaczeniem na szczegółowe opracowanie rozwiązania urbanistycznego Placu Mariackiego, Małego Rynku i Placu Szczepańskiego, a przede wszystkim godne świetnej przeszłości uporządkowanie Rynku.

Pierwszy, wstępny etap przygotowawczy został osiągnięty w roku zeszłym drogą konkursu. Dopiero po najbardziej sumiennym i głębokim przepracowaniu projektu przedłożę go Świetnej Radzie, przed przystąpieniem do stopniowej realizacji. Doniosły ten problem, jak to już miałem sposobność przed rokiem podkreślić, zasługuje na szczególną troskliwość i rozwagę. Nasz Rynek, do którego odnosimy się z największym pietyzmem, jest bowiem ściśle związany z historią Narodu i stanowi niejako serce Krakowa!

W dalszym ciągu, jeżeli chodzi o pamiątki i zabytki, nadchodzący rok budżetowy zaznaczy się dokończeniem gruntownego odrestaurowania Bramy Floriańskiej i starych murów obronnych, spichlerza (przy Placu Jabłonowskich), Domu im. Jana Matejki itd. Gmina także udzieli subwencji dla Komitetu odbudowy Kościoła Mariackiego i na odrestaurowanie kościołów św. Wojciecha, św. Krzyża, kościoła OO. Augustianów, Skałki i in. Wyliczone powyżej pozycje stanowią dowodny wyraz w jakiej mierze — biorąc pod uwagę szczupłe fundusze miasta — Kraków wykazuje pozytywną troskę o skarby, na które złożył się dorobek kulturalny wielu pokoleń.

Nie znaczy to jednak wcale, by zapomniano o wkładzie, który my winniśmy naszemu miastu, by utrzymać go na właściwym poziomie i przyczynić się do dalszego rozwoju.

Cegiełką niejako — że się tak wyrażę — jaką pokolenie, do którego my należymy daje Krakowowi jest m. in. Muzeum Narodowe. Budowa jego postąpiła poważnie naprzód. Na cel ten od chwili jego podjęcia t. zn. 5 lat wpłynęło gotówką łącznie z dochodami, uzyskanymi z wydawnictw i imprez Komitetu Budowy Muzeum Narodowego 2,062.666·— zł. Rok ostatni przyczynił się łączną kwotą 206.690·— zł. Pragnieniem serca jest, by w tym momencie wyrazić szczególnie gorącą podziękę Rodakom, żyjącym na obczyźnie, którzy pomocą swą przyczyniają się do wzniesienia Muzeum.

Czynię teraz przeskok. Przechodzę od przybytków sztuki wznoszonych dla ducha, do urządzeń dla podniesienia kultury i tężyzny fizycznej, zdrowia, sportowego wysiłku, zawodniczej walki o osiągnięcie wyższej klasy, a wreszcie o palmę pierwszeństwa.

Miejski Stadion Sportowy obejmuje — na podstawie uchwały Rady Miejskiej z 1935 r. — obszar przy Al. 3 Maja wynoszący 25 ha. W roku ostatnim wyposażono go, po uprzednim ukończeniu boiska lekkoatletycznego z bieżnią i boiska dla kobiet — w basen kąpielowy z pawilonami i plażą. Kąpielisko to aczkolwiek uruchomione u schyłku sezonu wykazywało w dnie pogodne frekwencję około 1.000 osób.

W bieżącym roku budżetowym będzie podjęta i ukończona na stadionie budowa pierwszej, nowoczesnej strzelnicy małokalibrowej w Polsce. Na strzelnicy tej w roku bieżącym i 1939 odbędą się mistrzostwa Polski w strzelaniu. Warto przy tym podkreślić, że sportowe zawody — szczególnie gdy posiadają charakter międzynarodowy — stanowią znakomity moment atrakcyjny i ściągają rzesze turystów. Jednak na wielkie imprezy trzeba będzie czekać jeszcze kilka lat dopóki nie ukończy się budowy głównego stadionu, który pomieścić by zdołał kilkadziesiąt tysięcy, przybywających z poza Krakowa — widzów (n. p. na reprezentacyjne mecze). Tak więc stosując się do nuty przewodniej dzisiejszego przemówienia akcentuję korzyści, jakie czerpać zdoła ruch turystyczny w Krakowie z odpowiednio urządzonego stadionu. Tylko nawiasowo przy tym nadmienię, że do rzędu imprez bardzo atrakcyjnych należą wyścigi (konieczny odpowiedni tor) i wystawy — targi. Organizację tych imprez zaliczam na razie do muzyki przyszłości, choć przyszłości niedalekiej.

Sprawą, która również oczekuje dopiero racjonalnego rozwiązania są noclegi przy masowym napływie turystów. Miasto posiada wprawdzie Dom Wycieczkowy, jest on jednak zbyt szczupły i urządzono go już na pewnym poziomie komfortu. W r. 1937 Dom Wycieczkowy zanotował 27.974 noclegów. W budżecie nadzwyczajnym znajduje się pozycja na zakupno 100 nowych łóżek. Z Miejskiego Domu Wycieczkowego w pierwszym rzędzie, jak wykazują zestawienia, korzysta młodzież szkolna.

Zagadnieniem, z którym pojęcie turystyki wiąże się szczególnie ściśle jest komunikacja. Miałem sposobność już na to zwrócić uwagę, kiedy mówiłem o poparciu, jakiego turystyce udzielają Polskie Koleje Państwowe (pociągi popularne, zniżki etc.). Nawiązuję do tego ponownie, by poruszyć jedną z najdotkliwszych bolączek Krakowa, bolączkę, wobec której Zarząd Miejski jest bezsilny. Mam na myśli krakowski dworzec kolejowy. Tysiąc i jeden powodów przemawia za tym, że powinien on być przesunięty i wybudowany od nowa. Nie odpowiada on najbardziej kardynalnym wymogom, jakie stawiają przed nim obecne warunki. Czy Państwo dadzą wiarę, że krakowski — tak ważny — węzeł kolejowy dopiero w przyszłym roku budżetowym otrzyma elektryczne nastawienie. Dotychczas bowiem poczciwe zwrotnice na na dworcu krakowskim obsługiwane były i są jeszcze ręcznie.

Pierwsze wrażenie ma wpływ decydujący na przyjeżdżającego do miasta. A jakież pierwsze wrażenie może odczuwać turysta przybyły do Krakowa (np. gdy pociąg jego zatrzyma się gdzieś na końcu I-go A peronu?) Wrażenie nieskończoności... Niekończącego się peronu, przez który idąc — powiedzmy w czasie słoty — trzeba moknąć kilka minut zanim dobrnie się do budynku dworcowego.

Gmina robi co może. Choćby w ostatnim roku uporządkowała ogród otaczający pałac Wołodkowiczów, znajdujący się naprzeciw dworca. Zniesiono parkany, założono ozdobne skwery, a w najbliższym czasie przeprowadzi się remont fasady pałacu Wołodkowiczów, będącego siedzibą Polskiego Związku Turystycznego. W nadchodzącym roku budżetowym przewidziane jest zburzenie znajdującego się naprzeciw dworca ostatniego już zresztą kiosku, w którym mieści się kilka sklepów. Narożny ten, rozsiadły szeroko budynek psuje linię nowozałożonego skweru i zasłania widok otwierających się przed przybyszami plant.

Teraz kolej na .... kolej! Sprawa dworca w Krakowie dojrzała już nie od dzisiaj do radykalnej zmiany.

Tak samo jak i czopujący rozwój środków komunikacyjnych, a w konsekwencji i rozwój miasta w kierunku Prądnika Czerwonego, przerzucony nad torami kolejowymi most na ul. Warszawskiej. Kiedyż nareszcie zastąpi go wiadukt, który umożliwi nam przedłużenie linii tramwajowej na Prądnik Czerwony?

Jestem mocno przekonany o najlepszej woli miarodajnych czynników kolejowych. Ale muszę wołać o zasadnicze, możliwie najrychlejsze załatwienie sprawy kolejowego węzła krakowskiego i — dworca. Nie chodzi tu o jakąś megalomanię naszego miasta. Tego domaga się i o to krzyczy samo życie!

W sposób obszerny omówiłem jedną z najważniejszych linij rozwojowych Krakowa. Jest nią turystyka, na której rozroście przynajmniej w równej mierze zależy kolei, jak Krakowowi. A przecież bez ustalenia miejsca gdzie stanie nowy dworzec, bez określenia terminu nie można w sposób należyty wytyczyć arteryj i opracować urbanistycznie połączenie komunikacyjne dworca z miastem. Trudno też powziąć decyzję gdzie umiejscowić dworzec autobusowy, który przecież musi zniknąć z Placu św. Ducha.

Może te słowa moje, podyktowane jedynie troską o dobro i rozwój Krakowa znajdą pozytywny oddźwięk u miarodajnych czynników. Okazały one tylokrotnie tak wiele głębokiego zrozumienia i prawdziwej życzliwości, gdy chodziło o sprawy równie doniosłe i pilne, że wolno mniemać, że i tym razem nie stanie się inaczej. Niech mi wolno będzie równocześnie z tego miejsca zwrócić się z gorącą prośbą i apelem do Ligi Popierania Turystyki, by swym autorytetem udzieliła temu tak żywotnemu postulatowi Krakowa cennego i skutecznego poparcia.

Zagadnienia komunikacyjne Krakowa nie wyczerpują się jednak na sprawie kolejowej. Niedawno uzyskaliśmy autostradę do Katowic, a jak dodatnie posiada to następstwa łatwo stwierdzić, obserwując liczbę samochodów, przybywających co dzień ze Śląska. Krakowowi brak jest jednak połączenia na Wadowice — Bielsko — Cieszyn, połączenia na Warszawę — Radom — Kraków — Zakopane z dojazdami do granicy czechosłowackiej w Jabłonce i na Łysej Polanie. Szczególnie jednak dotkliwie daje się odczuwać brak drogi Warszawa — Kraków — Zakopane, gdyż ta magistrala niewątpliwie będzie bardzo wielką atrakcją i spowoduje wzmożenie obrotów gospodarczych, podobnie jak autostrada Kraków — Katowice.

Cofnijmy się jednak na razie z tych dalekich horyzontów w granice naszego miasta i położywszy właściwy nacisk na wygląd fasad domów i czystości ulic — co w ośrodku turystycznym, jakim jest Kraków — nabiera tym większego znaczenia, zainteresujmy się własnymi, wewnętrznymi stosunkami komunikacyjnymi.

Ogółem ulice Krakowa posiadają łączną długość 230 km. Zaledwie 30% dróg tych posiada trwałe nawierzchnie. To też największy dostępny wysiłek finansowy Gminy skierowany jest na budowę odpowiednich nawierzchni i chodników. W r. 1936 na inwestycje te wydano z górą 1.600.000·— zł, zaś w r. 1937 2,100.000·— zł. Nie mogę też niepodkreślić ogromnego znaczenia robót drogowych w walce z klęską bezrobocia. Dodajmy jeszcze, że kiedy np. w r. 1936 wykonano nawierzchni brukowanych 46.050 m. kw., to w r. 1937 — 75.950 m kw. Licząc zaś długość ulic, które otrzymały w ciągu wspomnianych 2 lat trwałe nawierzchnie — otrzymamy następujące cyfry: 5 km 740 m (r. 1936) — 8.900 m. (r. 1937).

Z zestawienia wydatków preliminowanych na nadchodzący rok na drogi i place publiczne w Krakowie (w budżecie zwyczajnym i nadzwyczajnym) wynika, że wynoszą one 4,070.042·— zł. Sam koszt zamierzonych inwestycyj w ulicach wylotowych wyraża się kwotą około 1 miliona zł. Wielokrotnie miałem sposobność podkreślić, dlaczego przy racjonalnym porządkowaniu ulic i wyposażaniu ich w trwałe nawierzchnie pierwszeństwo dawać należy arteriom wypadowym z miasta. Dziś ograniczę się do wyliczenia ulic wylotowych, które w nadchodzącym roku zostaną należycie urządzone. Lista ta obejmuje ul. Wybickiego, która stworzy nową 30 m szeroką, pierwszorzędną arterię komunikacyjną, stanowiącą przedłużenie ul. Karmelickiej. Dalej ul. Lwowską, Wielicką (do przyszłego podjazdu kolejowego), Kalwaryjską (między ul. Długosza i Podskale) oraz dokończenie ul. Wadowickiej. Od razu też zaznaczam, że równocześnie z robotami nawierzchniowymi w ul. Wielickiej, Wadowickiej i Wybickiego ułożone zostaną tory tramwajowe. Oprócz urządzenia wymienionych dróg wylotowych szereg ulic w Krakowie otrzyma w ciągu roku trwałe nawierzchnie, ograniczę się jednak na razie do wymienienia Al. Mickiewicza, Placu Inwalidów i ul. św. Gertrudy (dalszy ciąg prac) — z listą pozostałych ulic i chodników, na których roboty są przewidziane, zapoznają się Państwo z następnych referatów, które omówią także inwestycje komunikacyjne w dziale mostów.

Z zagadnieniami komunikacyjnymi łączy się ściśle program inwestycyjny Miejskiej Kolei Elektrycznej. Poza dalszymi pracami około remizy tramwajowej program ten obejmuje budowę torów na ul. Grzegórzeckiej, która otrzyma połączenie od ul. Starowiślnej wzdłuż Plant Dietlowskich — sięgające aż po ul. Rzeźniczą. Nie potrzebuję podkreślać jak ważną jest ta inwestycja dla rozwoju Grzegórzek, które rzec można weszły w nowy korzystny etap gospodarczy od chwili uzbrojenia i urządzenia gruntów poaugustiańskich i powzięcia decyzji, że na nich wzniesiona zostanie hala targowa.

W dalszym ciągu wykonane będą roboty przy budowie tramwaju w ul. św. Gertrudy, na wspomnianych już wyżej ulicach w Podgórzu i ul. Wybickiego (aż do przecinającej ją ul. Nowowiejskiej).

Postępujące naprzód prace w zakresie — tak ważnego i pilnego dla Krakowa — planu zabudowy miasta przewidują w roku nadchodzącym wykończenie studium gospodarczego oraz opracowanie studium aprowizacyjnego, zieleni, planowego rozmieszczenia budynków użyteczności publicznej, a przede wszystkim szkół. W ciągu ostatniego roku Gmina nabyła na cele regulacyjne, budowlane i inne ogółem 3 ha 39 arów 61 m kw. gruntów, a pozbyła 2 ha 55 arów 20 m kw. W obecnym roku przewiduje się między innymi zburzenie sąsiadującego z Magistratem domu przy pl. WW. Świętych 1. Dom ten, własność Gminy, jest właśnie w rozbiórce; następnie zburzenie budynków drewnianych przy ul. Pułaskiego 15 i 15 b, które zasłaniają nowowzniesiony kościół parafialny w Dębnikach, kiosku na pl. Kolejowym (o czym już wspomniałem) oraz budynku w Parku Krakowskim. Jak bowiem Świetnej Radzie wiadomo wykonany zostanie w bieżącym

roku pierwszy etap prac w Parku Krakowskim i przy rozbudowie Parku dr Jordana. Projektuje się również ogrodowe wykończenie między innymi pl. Inwalidów, Al. Mickiewicza i ul. Daszyńskiego.

Sprawy cmentarne, które urastają w Krakowie na miarę problemu, były obszernie zreferowane na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej — nie będę się zatem nad nimi zatrzymywał.

Ograniczę się również tylko do krótkiej wzmianki o budowie hali targowej, choć jest to bodaj jedna z najważniejszych i największych (obliczona na 880.000·— zł) inwestycyj nadchodzącego roku budżetowego. Zwłoka z rozpoczęciem robót przy niej powstała z przyczyn od Zarządu Miejskiego niezależnych. Obecnie, budowa hali targowej na gruntach poaugustiańskich prowadzona będzie jaknajintensywniej, aby co rychlej zapełnić lukę, która w Krakowie tak dotkliwie daje się odczuwać.

Również plac targowy u wylotu ul. Długiej będzie doprowadzony do porządku. Otrzyma on konieczną trwałą nawierzchnię. Warto nadmienić, że na wspomnianym placu odbywa się hurtowny handel jarzynami, które tu są nabywane dla Zagłębia Krakowskiego, a częściowo i Śląskiego oraz tak licznych miejscowości letniskowych i uzdrowisk naszego regionu.

Przechodzę z kolei do zagadnień, związanych z oświatą i kulturą. Niektóre z nich poruszyłem już, omawiając n. p. sprawę budowy Muzeum Narodowego i konserwacji zabytków. Rok ostatni zaznaczył się trzema poważnymi pozycjami: a to dobudową szkoły powszechnej przy ul. Loretańskiej, gruntowną przebudową szkoły w Dąbiu, a przede wszystkim wzniesieniem wzorowo urządzonej szkoły na gruntach poaugustiańskich. Szkoły te, jak i inne dokonane ostatnio inwestycje miała okazję Świetna Rada obejrzeć w czasie specjalnie w tym celu zorganizowanej objazdowej wycieczki. Budowa obu wspomnianych szkół wcale nie wyczerpuje dalszej aktualności tego zagadnienia. Jest ono szczególnie ważne i pilne, jeśli chodzi o dzielnice przyłączone. Tegoroczny preliminarz przewiduje 100.000·— zł na budowę nowej szkoły w Płaszowie, która ukończona zostanie w następnym roku budżetowym.

Niezależnie od kwoty wymienionej — 120.000·— zł przeznaczono na przeprowadzenie dalszych remontów szkół powszechnych. Z lokali ich korzystają również szkoły zawodowe dokształcające, których Kraków posiada 18, przy czym Gmina je wydatnie finansuje. Świadczenia te od 1 kwietnia 1939 jeszcze wzrosną, nabierając charakteru obowiązku ustawowego.

Nadto zawiadamiam Świetną Radę, że uważałem za obywatelską powinność wstawić do przedłożonego budżetu kwotę 1.200·— zł jako subwencję Zarządowi Głównemu T. S. L. Subwencję tę Kraków przeznacza na utrzymanie szkoły powszechnej na kresach wschodnich.

Istniejące przy Wydziale Oświaty i rozwijające ożywioną działalność Miejskie Biuro Propagandy ma przed sobą rozległy teren prac, wiążących się ściśle z rolą Krakowa jako ośrodka turystycznego. O trafności poczynań Biura świadczy choćby urządzony przed rokiem wzorowy kurs dla przewodników w Krakowie, którzy znakomicie wywiązują się ze swych zadań, oprowadzając zwiedzających nasze miasto turystów krajowych i zagranicznych.

Jednym z najważniejszych czynników w życiu kulturalnym Krakowa jest Teatr, który Gmina, w miarę swych środków — otacza najtroskliwszą opieką. Sprawom Teatru i opery poświęcony będzie specjalny referat. Pragnę jednak już obecnie zaznaczyć dwa momenty. Oto, że w ciągu roku 1937 na 36 wystawionych sztuk, 16 wyszło z pod pióra autorów polskich, i powtóre, że frekwencja w Teatrze wzrosła, osiągając w ciągu roku cyfrę 190.189 widzów.

Podkreśliłem przed chwilą jak ważną pozycję w dorobku inwestycyjnym ostatniego roku stanowią szkoły, wzniesione na gruntach poaugustiańskich i ul. Loretańskiej. Z pewnością nie mniej cennym i pożytecznym społecznie dokonaniem jest wybudowanie na Dębnikach należycie wyposażonego Schroniska dla starców im. Brata Alberta.

Fakt, że ci z mieszkańców Krakowa, którzy dobiegają kresu swego życia w warunkach szczególnie gorzkich — wejdą w mury nowego Schroniska właśnie w roku, w którym przypada 50 rocznica albertyńskiego habitu — posiada swą głębszą wymowę. Tym bardziej, że mam mocne przeświadczenie, iż Schronisko na Dębnikach z pewnością milsze by było sercu Brata Alberta od najwspanialszego pomnika, jaki potrafilibyśmy wznieść dla uczczenia Jego wielkiego dzieła.

W przedłożonym preliminarzu wydatki na opiekę społeczną zamykają się łączną kwotą 1,703.165·— zł. Poważna jej część, bo bez mała 750.000·— zł przeznaczona jest na opiekę nad dziećmi, młodzieżą i macierzyństwem. Żeby choć w przybliżeniu zilustrować jej rozmiar, przytoczę kilka cyfr z ostatniego roku. Akcją dożywiania, którą prowadziła Sekcja Pomocy Dzieciom Miejskiego Komitetu Pomocy Zimowej, korzystająca z subwencji Gminy — objętych było 7.400 dzieci. Z kolonij i półkolonij letnich korzystało 10.658 chłopców i dziewcząt. W żłóbkach, zakładach wychowawczych i leczniczych, bursach i internatach przebywało na koszt miasta 1.245 dzieci.

I jeszcze jedna cyfra. 1.407 osób (315 rodzin) żyjących w Krakowie bez dachu nad głową umieszczono w 11 barakach dla bezdomnych. Warunki mieszkaniowe w nich — spójrzmy prawdzie otwarcie w oczy — są z wielu względów bardzo ujemne. Plany nowych baraków mamy gotowe, grunty pod nie wybrane. Mówię grunty, gdyż postanowiliśmy nie grupować wszystkich baraków w jednym miejscu, rozlokujemy je w kilku dzielnicach. Brak jest natomiast pieniędzy! Pragnę jednak powiadomić Świetną Radę, że Zarząd Miejski wniósł ostatnio podanie do Urzędu Wojewódzkiego o przyznanie na budowę — na razie trzech — baraków dla bezdomnych, odpowiednich kredytów.

Obecnie przechodzę do sprawy bezrobocia. Gmina wszystko co może czyni, by przy twórczych dla miasta robotach inwestycyjnych dać pracę i chleb — jak największej liczbie bezrobotnych.

Akcja Obywatelskiego Komitetu Pomocy Zimowej nie jest jeszcze zamknięta. Już dziś jednak mogę zawiadomić Świetną Radę, że podobnie jak w roku ubiegłym akcja ta umożliwiła tysiącom rodzin przetrwanie krytycznego okresu zimy. Nie mogę nie wspomnieć, że oprócz Komitetu prowadzi akcję opiekuńczą szereg instytucyj charytatywnych, a Arcybiskupi Komitet Ratunkowy rozwija nieustannie swą pożyteczną działalność.

Sprawy dotyczące zdrowia publicznego (jak n. p. budowa Stadionu Sportowego, roboty prowadzone w parkach) miałem sposobność już poruszyć w trakcie dzisiejszego przemówienia. Dodam tylko, że w bieżącym roku zostanie urządzony i uruchomiony Ośrodek Zdrowia przy pl. św. Ducha. Na działalność Ośrodka złożą się przychodnie: przeciwweneryczna, przeciwjaglicza, przeciwgruźlicza, a dalej dentystyczna i fizykalnego leczenia oraz stacja opieki nad matką i dzieckiem łącznie z kuchnią mleczną.

Doniosły i tak pilny postulat zabezpieczenia Krakowa przed powodzią znalazł należyte oświetlenie i echo w uchwaleniu przez Radę Miejską na posiedzeniu w dniu 3 bm. wniosków zgłoszonych przez Radnego dra Kwiecińskiego, jako nagłe. Ograniczę się zatym do nawiasowego stwierdzenia, że biegnący wzdłuż Wisły w ul. Ks. Józefa mur oporowy otrzyma od strony ulicy kamienną okładzinę, a wierzch jego nakryty zostanie kamiennymi ciosami. Takie architektoniczne ukształtowanie muru, chroniącego przed powodzią, przyczyni się do nadania ulicy estetycznego wyglądu.

Sprawozdań i zamierzeń inwestycyjnych przedsiębiorstw miejskich nie będę teraz omawiał. Każde z nich stanowi odrębny, obszerny temat, który poddany zostanie pod debaty Świetnej Radzie. Na porządku dziennym znajdzie się również sprawa rozstrzygnięcia losów Miejskich Zakładów Ceramicznych. Uważam za uzasadnione stwierdzić poważną ekspansję miejskich instytucyj użyteczności publicznej, która się także przejawiła np. w dalszym rozroście nowych kabli i napowietrznej sieci elektrycznej, rur wodociągowych i kanalizacyjnych oraz gazociągów. Program Elektrowni Miejskiej przewiduje w bieżącym roku budżetowym linię 15-kilowatową na trasie Bieżanów—Niepołomice, oraz elektryfikację Łagiewnik i Bieżanowa.

W końcu przechodzę do nader ważnego zagadnienia, jakim jest dalsze usprawnienie administracji miejskiej. O opracowaniu projektu statutu organizacyjnego dla Wydziałów, Urzędów i Biur Zarządu Miejskiego mówiłem już w roku ubiegłym.

Przed czterema laty — także przy sposobności obrad budżetowych — mówiłem, że reorganizacja administracji miejskiej ma być przede wszystkim pojęta w ten sposób, aby stworzyć urzędy dzielnicowe, czyli rodzaj małych magistratów. Żeby we właściwy sposób zbliżyć urzędy samorządowe do obywatela. W chwili obecnej na terenie Krakowa posiadamy 3 urzędy obwodowe, a to: w Podgórzu, obejmujący cały prawobrzeżny teren miasta i utworzone w roku ostatnim urzędy obwodowe dla dzielnic Śródmieście i Wawel oraz dzielnic Stradom i Kazimierz. Pozostałe 3 urzędy, które obejmą swą działalnością resztę obszaru Krakowa, zorganizowane zostaną w najbliższym kwartale.

Gmina zatrudnia zarówno w Zarządzie centralnym jak i w Zakładach i Przedsiębiorstwach Miejskich ogółem 3.349 stałych pracowników, w tym 950 umysłowych (opieram się na danych z 1 marca br.) Względy finansowe nie pozwoliły w r. 1936 objąć awansami wszystkich tych pracowników, którzy na to z rzeczowych przyczyn zasługiwali. To też Zarząd Miejski w ostatnim roku przeprowadził dalsze awanse przede wszystkim obejmujące tych pracowników, którzy ostatnio awansowali przed 6 względnie 7 laty. Ponadto nadano 372 etaty, tak, że ogółem awansami i etatami objętych zostało 1.100 pracowników. Ma to swój wyraz w preliminarzu budżetowym — we wzroście wydatków personalnych. Składają się też na to podwyżki (od 15/X ub. r.) wynagrodzenia dziennie płatnych robotników stałych o 5—15% i zwrot w formie pożyczek bezterminowych podatku specjalnego tym pracownikom, którzy są słabiej uposażeni. Natomiast wydatki na emerytury obniżyły się o 61.000·— zł, czego przyczyna leży w tym, że z przenoszeniem pracowników na emeryturę postępujemy bardzo ostrożnie. Przedłożony budżet zawiera także pozycję 850.000·— zł przeznaczoną na przeprowadzenie akcji oddłużeniowej pracowników gminnych.

Rozumiem i odczuwam ciężkie niejednokrotnie położenie materialne pracowników miejskich, Gmina nie jest jednak w stanie — przynajmniej w warunkach obecnych — dać im więcej, niż daje.

Przedłożony preliminarz budżetowy charakteryzuje wzrost okrągło o 1 milion zł — w porównaniu z rokiem ubiegłym i to zarówno po stronie wydatków jak i dochodów. O tych ostatnich nadmienię, że dociągnięte zostały do maksimum dopuszczalnej granicy, którą wytycza pozytywna ocena źródeł dochodowych i realizm.

Na wzrost wydatków złożyły się oprócz wspomnianych personalii jeszcze dwa momenty. Jednym z nich jest wzrost obsługi długów o 400.000·— zł. Stanowi to konsekwencję warunków, na jakich w dzisiejszych czasach możliwym jest uzyskanie kredytu. Kredyty zaś są konieczne ze względu na inwestycyjne potrzeby Krakowa i z uwagi na doniosły problem walki z bezrobociem. Pragnę przy tym z całym naciskiem podkreślić, że Gmina nie zaciąga pożyczek na cele konsumcyjne. Kredyty te w całości zużywane są na pokrycie budżetu nadzwyczajnego, co w praktyce przyczynia się do poważnego zwiększenia majątku miejskiego.

Drugim elementem składającym się na wzrost preliminarza są wydatki rzeczowe. Przewyższają one analogiczną pozycję w budżecie tegorocznym o 300.000·— zł.

Świetna Rado! Nie zamierzam uprawiać kłusownictwa na domenach Pana Generalnego Referenta, który za chwilę wnikliwie i wyczerpująco omówi nowy budżet. Zaznaczę jednak, że budżet ten jest wedle przeświadczenia Zarządu Miejskiego realny, ostrożny i życiowy. Kiedy użyłem tego — sakramentalnego niejako — określenia przed kilku laty, niejeden z Panów Radnych zapowiedź tę przyjął z niedowierzaniem. A jednak życie potwierdziło moje przewidywania. Mam uzasadnione prawo tak mówić, gdyż dwukrotnie już preliminarze budżetowe skonfrontowane po roku z praktycznym wykonaniem — okazały się realne, a zamknięcia rachunkowe wykazały nadwyżkę. Mogę Świetną Radę zapewnić, że także i rok bieżący tj. 1937/38 zakończy się nadwyżką preliminowanych dochodów nad wydatkami, i jeszcze raz ostrożność i realność naszego budżetu uwypukli.

Inwestycje dokonane w Krakowie w ciągu ostatnich lat stanowią bezsprzecznie duży krok naprzód. Jak wiele jednak mamy jeszcze do zrobienia wynika z doręczonego Panom Radnym projektu „Programu inwestycyjnego stoł. król. miasta Krakowa na okres 1936/37 do 1943/44". Program ten przygotowany na podstawie szczegółowych studiów, z wielkim nakładem pracy — chroni nas od poczynań dorywczych i nieprzemyślanych,

nadając im tak cenne cechy planowości i celowości. Wykazuje on również, że do zaspokojenia najżywotniejszych potrzeb, jakie piętrzą się przed naszym miastem, droga jeszcze daleka. To też tempo prac inwestycyjnych — winno być wydatnie wzmożone.

Dopóki jednak samorząd miejski nie otrzyma nowego stałego źródła dochodów na pokrywanie ogromnych wydatków, związanych z robotami inwestycyjnymi, dopóty nie chwycimy szerszego oddechu gospodarczego. A jeżeli uzyskanie nowych źródeł dochodów nie było na razie możliwe, to przynajmniej udzielenie gminom wystarczających, długoterminowych, niskooprocentowanych kredytów przyczynić się może do wydźwignięcia samorządu polskiego z krytycznego okresu, jaki przeżywa.

Ta ogólna — chociaż bardzo zasadnicza uwaga — odnosi się również do samorządu krakowskiego. Jest on o tyle w szczęśliwszych — od wielu innych miast — warunkach, że posiada zdrowe podwaliny, na które złożyła się stopniowa, ale wytrwała praca całych pokoleń. Czerpiąc dobre wzory i doświadczenie z świetnej przeszłości, pragnę, by nasze dokonania — których jeden z etapów wyznacza nowy budżet — stały się mocnym zrębem dalszego rozwoju Krakowa.

Przewodnictwo obejmuje ponownie Prezydent dr Kaplicki i udziela głosu generalnemu referentowi budżetu radnemu dr Czuchajowskiemu, który w dłuższym referacie wskazuje na konieczność zdania sobie sprawy przy debacie budżetowej, czy zasadnicza linia gospodarki miejskiej, której wyrazem jest budżet, jest uzasadniona. Mówca, przedstawiając po kolei czynniki, wytyczające linię gospodarki miejskiej, stwierdza na podstawie osiągnięć lat poprzednich oraz na podstawie treści przemówienia Prezydenta m. dra Kaplickiego, że linia gospodarcza miasta, wytknięta na początku kadencji obecnej Rady Miejskiej, okazała się właściwa. Przechodząc do ogólnego omówienia polityki miejskiej na tle przedłożonego preliminarza budżetowego, analizuje mówca cztery najważniejsze działy tej polityki, a mianowicie dziedzinę finansowo budżetową, gospodarczą, oświaty, kultury i sztuki oraz opieki społecznej i zdrowia publicznego. W dziedzinie finansowo-budżetowej osiągnięto zdecydowaną równowagę budżetową skutkiem ostrożnego prelimowania wpływów i oszczędnego wydatkowania. Niemniej mowca stwierdza, że przedłożony budżet, aczkolwiek wykazuje wzrost tak wydatków jak i dochodów w porównaniu z budżetem na r. 1937/38, posiada jednak charakter oszczędnościowy, co podyktowane jest faktem, że finanse miasta nie są oparte na czynnikach, od miasta niezależnych. W dziedzinie gospodarczej działalność miasta charakteryzuje się dużymi inwestycjami, racjonalizowaniem gospodarki miejskiej oraz dążnością do potanienia świadczeń zakładów i przedsiębiorstw miejskich. W pozostałych dwu dziedzinach, tj. oświaty, kultury i sztuki oraz opieki społecznej i zdrowia publicznego miasto posiadając wiele do odrobienia idzie po linii zwiększenia ilości szkół, inicjowania i popierania inicjatywy społecznej w zakresie kultury i sztuki a także zapobiegania takim stanom, któreby powodowały zwiększenie potrzeb społeczeństwa w dziale opieki społecznej i zdrowia publicznego. Kończąc, mówca zgłasza następujący wniosek:

Rada Miejska uchwali:

I. Uchwala się następujące budżety na okres od 1-go kwietnia 1938 r. do 31 marca 1939 r. (rok budżetowy 1938/39):

a) budżet administracyjny, wykazujący w wydatkach zwyczajnych kwotę zł 16,672.452·—, w wydatkach nadzwyczajnych kwotę zł 7,974.500·—, w dochodach zwyczajnych kwotę zł 16,677.641·—, w dochodach nadzwyczajnych kwotę zł 7,970 000·—;

b) budżety przedsiębiorstw komunalnych, wykazujące w wydatkach zwyczajnych kwotę zł 18,526.380·—, w wydatkach nadzwyczajnych kwotę zł 3,625.800·—, w dochodach zwyczajnych kwotę zł 22,671.160·—, w dochodach nadzwyczajnych kwotę zł 3,625.800·—;

c) budżet Teatru im. J. Słowackiego, wykazujący w wydatkach zwyczajnych kwotę zł 700.770·—, w dochodach zwyczajnych kwotę 410.770·— oraz dopłatę z budżetu administracyjnego w kwocie zł 290.000·—;

d) budżety M. Zakładów Sanitarnych i zakładów opiekuńczych, wykazujące w wydatkach zwyczajnych kwotę zł 398.159·—, w dochodach zwyczajnych kwotę zł 362·100·— oraz w dopłatach z budżetu administracyjnego kwotę zł 36.059·—;

e) budżety fundacyj w wydatkach i dochodach, wymienionych na str. 204—225 projektu budżetu.

II. Przyznaje się na rok budżetowy 1938/39 dodatkowe wynagrodzenie dla Prezydenta miasta w kwocie zł 300·— miesięcznie, dla Wiceprezydentów po zł 200·—, miesięcznie tj. w dotychczasowej wysokości.

III. Przyznaje się na rok budżetowy 1938/39 diety dla ławników w wysokości zł 25·— za udział w posiedzeniu Magistratu, tj. w dotychczasowej wysokości.

IV. Przyznaje się pracownikom miejskim 7½%-owy dodatek komunalny na rok budżetowy 1938/39.

V. Na całkowite względnie częściowe wyrównanie podatku specjalnego od wynagrodzeń przyznaje się pracownikom miejskim — zarówno czynnym jak i znajdującym się w stanie spoczynku oraz osobom, pobierającym zaopatrzenia przyznane w drodze łaski — na rok budżetowy 1938/39 pożyczki według następujących zasad:

a) w wysokości całkowitej kwoty podatku specjalnego od wynagrodzeń dla pracowników, pobierających wynagrodzenia do złotych 350·— miesięcznie;

b) w wysokości 3% poborów dla pracowników żonatych względnie otrzymujących dodatek ekonomiczny przynajmniej na jednego członka rodziny, a pobierających wynagrodzenia ponad złotych 350·— do 560·— miesięcznie.

Przy udzielaniu pożyczek należy stosować analogicznie postanowienia art. 5, ust. (3), dekretu Prezydenta R. P. z dnia 14 listopada 1935 r. o specjalnym podatku od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 503).

VI. Upoważnia się Zarząd miejski do zaciągania w roku budżetowym 1938/39 krótkoterminowych pożyczek obrotowych do wysokości złotych 500.000·— łącznie, jak również do wystawiania weksli z terminem płatności do dnia 31 marca 1939 r. do wysokości złotych 300.000·— łącznie.

VII. Upoważnia się Zarząd miejski do przenoszenia kredytów zamieszczonych w budżecie (virement) w granicach jednego i tego samego paragrafu (z pozycji na pozycję) w zakresie wydatków rzeczowych.

W dalszym ciągu mowca zgłasza następującą rezolucję:

„Zważywszy, iż sądy krakowskie pomieszczone są w kilku odległych od siebie punktach miasta, w budynkach w znacznej mierze zruderowanych, nie nadających się ze względów technicznych a także i sanitarnych na pomieszczenie większej ilości osób, zważywszy dalej, że opisany stan, pomijając jego niewątpliwe znaczenie dla sprawności wymiaru sprawiedliwości, przedstawia dla społeczeństwa krakowskiego wielką niedogodność, wpływając równocześnie w wybitnie ujemny sposób na ogólny wygląd miasta Rada Miejska w stoł. król. m. Krakowie, nawiązując do uchwał wielokrotnie na przestrzeni ubiegłych lat dwudziestu podejmowanych, stwierdza, że obecny stan pomieszczenia sądów krakowskich jest w dalszym ciągu nie do utrzymania i, że jest rzeczą konieczną, aby wszystkie sądy w Krakowie jak najrychlej otrzymały właściwą siedzibę w gmachu sprawiedliwości, którego budowę należy w czasie możliwie najkrótszym przeprowadzić. Zgodnie z tym Rada Miejska wzywa Zarząd Miejski do poczynienia odpowiednich kroków u władz centralnych w celu wybudowania w Krakowie gmachu sprawiedliwości".

Przewodniczący Prezydent m. dr Kaplicki otwiera dyskusję ogólną, w której zabierają głos radni dr Kwieciński, Stańczyk, Freund, dr Bogdanowski, dr Schwarzbart, dr Kuśnierz i dr Schreiber. W trakcie dyskusji przewodnictwo obejmują kolejno Wiceprezydent dr Radzyński, Wiceprezydent dr Klimecki i ponownie Wiceprezydent dr Radzyński, który o godz. 24 odracza posiedzenie do dnia 23 marca godz. 18·15.

Sprawozdanie z posiedzenia, odbytego w dniu 23 marca 1938.

Obecni:

Przewodniczący dr Mieczysław Kaplicki, Prezydent m.
Protokolant mgr Kazimierz Małecki, Sekr. Prez. m.

Członkowie Zarządu Miejskiego:

Wiceprezyd. m. dr Stanisław Klimecki
„ „ dr Rudolf Radzyński,

Ławnicy: inż. Henryk Dudek,
„ dr Piotr Florczyk,
„ Rudolf Jędrzejowski,
„ Jan St. Kuhn,
„ Róża Łubieńska,
„ dr Marek Pelzling.

Ogólna liczba obecnych radnych 53.
Ogólna ilość członków Rady Miejskiej 62.

Dalszy ciąg obrad budżetowych.

Przewodniczący Prezydent m. dr Kaplicki stwierdza quorum i otwiera posiedzenie o godz. 18·15, poczym w dalszym ciągu dyskusji ogólnej udziela głosu ławnikowi Kuhnowi, który przedstawiwszy Radzie uwagi chorego radnego Prof. U. J. dra Kumanieckiego na temat przedłożonego budżetu, omawia rolę czynnika turystyki w dążeniu do rozwoju miasta.

W dalszej dyskusji zabierają głos radni dr Szumski i Stempel, na czym wyczerpuje się dyskusja ogólna.

Przewodniczący Prezydent m. dr Kaplicki otwierając debaty szczegółowe udziela głosu radnemu dr Żakowi, ktory referuje dział I wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych. W dyskusji zabierają głos radni Bator, dr Zimmermann, Skotnicki i Ogrodziński. Referent radny Żak udziela wyjaśnień, poczym przewodniczący poddaje dział I wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych pod głosowanie.

Rada Miejska uchwala przy 11 głosach przeciw i 4 wstrzymujących się.

Przewodniczący udziela głosu radnemu Rąbowi. który referuje dział II i III wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych. W dyskusji zabierają głos radni Szarski, dr Rosenzweig i Szyf a referent radny Rąb udziela wyjaśnień. Przewodniczący poddaje dział II III wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych pod głosowanie.

Rada Miejska uchwala przy 11 głosach przeciw i 4 wstrzymujących się.

Przewodnictwo obejmuje Wiceprezydent m. dr Klimecki i udziela głosu radnemu dr Bogdanowskiemu, który referuje dział IV wydatków. W dyskusji zabierają głos radni Szarski i dr Kuśnierz a referent radny dr Bogdanowski udziela wyjaśnień, poczym przewodniczący poddaje dział IV wydatków zwycz. i nadzwycz. pod głosowanie.

Rada Miejska uchwala przy 11 głosach przeciw i 4 wstrzymujących się.

Przewodnictwo obejmuje Wiceprezydent m. dr Radzyński i udziela głosu radnemu Warthowi, który referuje dział V wydatków zwycz. i nadzwyczajnych. W dyskusji zabierają głos radni dr Kwieciński, Bator, Lisiński, Karton, Kawalec, Michno, Matula, Cekiera, ks. dr Szymeczko, Dziedzic, Przybyś, dr Rosenzweig, Siatka, Paluch i Ostrowski Witołd a referent radny Warth udziela wyjaśnień, poczym przewodniczący poddaje dział V wydatków zwycz. i nadzwycz. pod głosowanie.

Rada Miejska uchwala przy 11 głosach przeciw i 4 wstrzymujących się.

Przewodniczący udziela głosu radnemu Warthowi, który referuje dział Va wydatków zwycz. i nadzwycz. W dyskusji nikt głosu nie zabiera, przewodniczący poddaje dział Va wydatków zwycz. i nadzwycz. pod głosowanie.

Rada Miejska uchwala przy 11 głosach przeciw i 4 wstrzymujących się.

Przewodniczący o godz. 23·30 odracza posiedzenie do dnia 24 marca 1938 r. godz. 18·15.

Sprawozdanie z posiedzenia odbytego w dniu 24 marca 1938 r.

Obecni:

Przewodniczący: dr Mieczysław Kaplicki, Prezydent m.
Protokolant: mgr Kazimierz Małecki, Sekr. Prez. m.

Członkowie Zarządu Miejskiego:

Wiceprezydent m.: dr Stanisław Klimecki
„ „ dr Rudolf Radzyński

Ławnik: *inż. Henryk Dudek*
„ Rudolf Jędrzejowski
„ Jan St. Kuhn
„ Róża Łubieńska
„ dr Marek Pelzling

Ogólna ilość radnych 53.
„ „ członków Rady Miejskiej 61.

Dalszy ciąg obrad budżetowych.

Przewodniczący Prezydent m. dr Kaplicki stwierdza quorum i otwiera posiedzenie o godz. 18·15 poczym udziela głosu radnemu Dziedzicowi, który referuje dział IV wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych. W ciągu dyskusji, w której zabierają głos radni ks. dr Niemczyński, Kostrzewska, Cekiera, dr Rozmarynowicz, ks. dr Moliński, ks. dr Szymeczko, Stańczyk, dr Kuśnierz i Bobrowska pojawiają się wnioski:

1) radnego Batora o powiększenie pozycji „g“ w § 30 na zakupno książek i przyborów naukowych do kwoty zł 6.000·—, pokrycie przez podwyższenie dochodów w dziale IV poz. 15b o 3.000·— zł;

2) radnego Ogrodzińskiego o skreślenie w dziale VII § 41 poz. m wydatku zł 1.250·—;

3) radnego dra Schreibera o przyznanie przeznaczonej na cele żydowskiej oświaty kwotę zł 1.063·— Żydowskiemu Towarzystwu Oświaty Ludowej w Krakowie w kwocie zł 500·— i Towarzystwu „Ogniska Pracy“ w kwocie zł 563·—;

4) radnego dra Schwarzbarta o podwyższenie kwoty zł 1.063·— na cele żydowskiej oświaty do kwoty zł 2.000·—.

Przewodniczący poddaje wymienione wnioski kolejno pod głosowanie. Rada Miejska wnioski odrzuca, wobec czego przewodniczący poddaje pod głosowanie dział VI wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych w brzmieniu zgłoszonym przez referenta.

Rada Miejska u c h w a l a jednomyślnie przy 21 wstrzymujących się.

Przewodnictwo obejmuje Wiceprezydent m. dr Klimecki i udziela głosu radnemu prof. U. J. dr Nowakowi, który referuje dział VII wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych. Budżet Teatru m. im. J. Słowackiego referuje radny dr Kwieciński. W trakcie dyskusji w której zabierają głos dyrektor teatru Frycz i radni dr Rozmarynowicz, Rąb, dr Szumski, dr Kwieciński, Szyf i Skotnicki pojawiają się następujące wnioski:

1) radnego Ogrodzińskiego o skreślenie subwencji dla teatru żydowskiego;

2) Radnego Cekiery o przyznanie subwencji w kwocie zł 500·— chórowi „Lutnia Robotnicza“.

Po udzieleniu wyjaśnień przez referenta radnego prof. U. J. Nowaka przewodniczący poddaje wniosek radnego Ogrodzińskiego pod głosowanie. Rada Miejska wniosek odrzuca. Przewodniczący poddaje pod głosowanie wniosek Radnego Cekiery. Rada Miejska wniosek u c h w a l a. Przewodniczący poddaje pod głosowanie dział VII wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych oraz budżet teatru m. im. J. Słowackiego.

Rada Miejska u c h w a l a jednogłośnie.

Przewodniczący udziela głosu radnemu dr Korolewiczowi, który referuje dział VIII wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych. Przewodnictwo obejmuje Wiceprezydent m. dr Radzyński. W trakcie dyskusji, w której zabierają głos radni Kostrzewska, Murzyn, ks. dr Niemczyński, Matula i prof. U. J. Nowak pojawiają się następujące wnioski:

1) radnego dra Rosenzweiga o uchwalenie kredytu zł 25·000·— w § 54 jako poz. m) na budowę łaźni natryskowej;

2) radnego dra Rozmarynowicza o podwyższenie kredytu w § 57a do zł 1.000·— z pokryciem z nadwyżki budżetowej;

3) radnego dra Schreibera o przyznanie subwencji towarzystwu Ochrony Zdrowia (TOZ).

Przewodniczący poddaje pod głosowanie kolejno wymienione wnioski. Rada Miejska wnioski odrzuca. Przewodniczący poddaje pod głosowanie dział VIII wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych.

Rada Miejska u c h w a l a jednomyślnie przy 14 wstrzymujących się od głosowania.

Przewodniczący o godz. 1·20 odracza posiedzenie do dnia 28 marca 1938 r. godz. 18·15.

Sprawozdanie z posiedzenia odbytego w dniu 28 marca 1938 r.

O b e c n i:

Przewodniczący: *dr Mieczysław Kaplicki, Prezydent m.*
Protokolant: *mgr Kazimierz Małecki, Sekr. Prez. m.*

C z ł o n k o w i e Z a r z ą d u M i e j s k i e g o:

Wiceprezyd. m.: *dr Stanisław Klimecki,*
„ „ dr Rudolf Radzyński.
Ławnicy: *inż. Henryk Dudek,*
„ dr Piotr Florczyk,
„ Róża Łubieńska,
„ dr Marek Pelzling.

Ogólna ilość obecnych radnych 53.
„ „ „ członków Rady M. 60.

Dalszy ciąg obrad budżetowych.

Przewodniczący stwierdza quorum i otwiera posiedzenie o godz. 18·20 poczym udziela głosu radnej Kostrzewskiej, która referuje dział IX wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych. W trakcie dyskusji, w której zabierają głos radni Skotnicki, dr Bogdanowski, Łubieńska, dr Szumski, dr Schreiber, dr Kuśnierz, dr Zimmermann, Stempel, Toboła, Bobrowska, Stańczyk, Kowalik oraz Wiceprezydent m. dr Klimecki, pojawiają się następujące wnioski:

1) radnego Przybysia o podwyższenie subwencji dla Patronatu Więziennego do kwoty zł 5.000·—;

2) radnego Przybysia o przyznanie kredytu zł 50.000·— na budowę schroniska dla służby domowej;

3) radnego Ogrodzińskiego o skreślenie w § 72 poz. e) kredytu 2.646·— zł i w § 84 poz. c) kredytu 1.800·— zł oraz o wstawienie w § 86 poz. c) subwencji dla Krakowskiej Chrześcijańskiej Kasy Bezprocentowej w kwocie zł 3.000·—;

4) radnego dra Schwarzbarta o wstawienie w § 87 poz. c) kwoty zł 1.000·— na fundusz doraźnej pomocy przy Krak. Stowarzyszeniu Kupców i w § 86 poz. d)

kwoty zł 500·— dla Stowarzyszenia Rzemieślników Żydowskich.

Poza tym w trąkcie dyskusji radny Murzyn zgłasza imieniem Klubu Radnych Socjalistycznych rezolucję:

„Rada Miasta Krakowa poleca Zarządowi Miejskiemu względnie Panu Prezydentowi przyznać w granicach możliwości i swego uznania w dziale IX z § 84 poz. g) subwencję dla Związku Robot. Dozorców Domowych i Służby Domowej Oddział III w Krakowie, Szczepańska 5 I p. na cele pomocy dla bezdomnych i pozostających bez pracy pracownic domowych".

W ciągu dyskusji radny Ostrowski Witołd przedkłada krótkie sprawozdanie z działalności Sekcji Finansowej Obywatelskiego Komitetu Pomocy Bezrobotnym.

Po zakończeniu dyskusji wyjaśnień udziela referentka radna Kostrzewska poczym przewodniczący poddaje kolejno wymienione wyżej wnioski pod głosowanie. Rada Miejska wnioski odrzuca. Przewodniczący oświadczając, że rezolucję radnego Murzyna odsyła do regulaminowego traktowania poddaje pod głosowanie dział IX wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych.

Rada Miejska u c h w a l a jednogłośnie.

Przewodniczący udziela głosu radnemu Rąbowi, który referuje dział XI wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych. W dyskusji zabierają głos radni Cekiera, dr Zimmermann i Steinberg, poczym przewodniczący udziela głosu radnemu ks. dr Niemczyńskiemu, który referuje dział XII wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych. W dyskusji zabiera głos radny Rąb. Przewodniczący poddaje pod głosowanie działy XI i XII wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych.

Rada Miejska u c h w a l a przy 12 głosach przeciw.

Przewodniczący przystępuje do działu XIII wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych. Po zwolnieniu referenta od referatu w dyskusji zabierają głos radni dr Rosenzweig i dr Czuchajowski, przy czym radny dr Rosenzweig zgłasza następującą rezolucję:

„W uznaniu i uczczeniu zasług Ignacego Daszyńskiego dla miasta Krakowa i jako bojownika o Niepodległość Polski, Rada miasta Krakowa postanawia zamiast pomnika, oddać bezpłatnie grunt pod budowę Domu Robotniczego im. Ignacego Daszyńskiego przy Alei Ignacego Daszyńskiego. Rada miasta upoważnia Zarząd Miejski i Komisję Gospodarczą do uchwalenia w zastępstwie Rady Miejskiej odnośnych wniosków w formie prawnie wiążącej i zdolnej do przeniesienia tego gruntu na Towarzystwo Budowy Domu Robotniczego im. Ignacego Daszyńskiego".

Przewodniczący oświadczając, że rezolucję radnego dra Rosenzweiga kieruje do regulaminowego traktowania, poddaje pod głosowanie dział XIII wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych.

Rada Miejska u c h w a l a przy 12 głosach przeciw.

Przewodniczący przystępuje do części budżetu „Dochody". Na wniosek radnego Żaka Rada Miejska uchwala dochody zwyczajne i nadzwyczajne en bloc.

Przewodniczący przystępuje do budżetów przedsiębiorstw, które Rada Miejska uchwala en bloc.

Przewodnictwo obejmuje Prezydent m. dr Kaplicki i poddaje pod głosowanie wniosek, zgłoszony przez generalnego referenta budżetowego radnego dr Czuchajowskiego (vide str. 64).

Rada Miejska u c h w a l a jednomyślnie przy 12 wstrzymujących się.

Przewodniczący składa podziękowanie generalnemu referentowi budżetowemu radnemu dr Czuchajowskiemu poczem przechodzi do następnego punktu porządku obrad

II. Budżet dodatkowy do budżetu na rok 1937/38.

Wobec zwolnienia referenta od referatu przewodniczący poddaje wniosek pod głosowanie.

Rada Miejska wniosek u c h w a l a jednomyślnie przy 12 wstrzymujących się.

Przewodniczący przechodzi do następnego punktu porządku obrad

III. Sprawozdanie Komitetu dla zbadania gospodarki Spółki „Caro".

Przystępując do sprawozdania Komitetu dla zbadania gospodarki Spółki „Caro" Przewodniczący Prezydent miasta oświadcza, że druga część tego sprawozdania, odnosząca się do spraw personalnych będzie złożona i dyskutowana na posiedzeniu tajnym. Zarządzenie tajności oparte jest o postanowienia § 7 regulaminu obrad Rady Miejskiej.

Radni dr Szumski i dr Kuśnierz sprzeciwiają się zarządzeniu tajności.

Przewodniczący udziela głosu radnemu dr Czuchajowskiemu, który imieniem Komitetu dla zbadania gospodarki Spółki „Caro" przedkłada Radzie obszerne sprawozdanie z czynności Komitetu. Przed przystąpieniem do części personalnej sprawozdania Przewodniczący zarządza tajność obrad, poczem radny dr Czuchajowski kontynuuje sprawozdanie Komitetu kończąc swój referat następującym wnioskiem:

Rada Miejska uchwali:

„Rada Miejska przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie Komitetu dla zbadania gospodarki Spki „Caro" i porucza Komisji Prawniczej Rady m. skierowane do Zarządu m. dokładnie określonych postulatów, zamierzających do pociągnięcia do odpowiedzialności tych osób, co do których Komitet dla zbadania gospodarki Spki „Caro" stwierdził niewłaściwości, objęte sprawozdaniem tego Komitetu".

Po przeprowadzeniu dyskusji, w której zabierali głos radni dr Rozmarynowicz, dr Rosenzweig, dr Zimmerman i Ogrodziński oraz Wiceprezydenci dr Klimecki i dr Radzyński, Przewodniczący przywraca jawność obrad i poddaje wniosek przedłożony przez radnego dra Czuchajowskiego pod głosowanie.

Rada Miejska wniokek u c h w a l a jednogłośnie.

Przewodniczący przystępuje do następnego punktu porządku obrad:

IV. Sprawy Spółki „Caro".

Imieniem Magistratu i Komisji Finansowo-budżetowej i Prawniczej Rady Miejskiej p. dr Grzybowski Konstanty Przełożony Biura Prawnego wnosi:

Rada Miejska uchwali:

I. Znosi się ustęp III i IV uchwały Rady Miejskiej z dnia 27 marca 1933 r. w sprawie Spółki „Caro".

II. Wyraża się zgodę na zmianę firmy „Caro" na firmę „Krakowska Miejska Kasa Targowa" przy pozostawieniu dotychczasowej formy prawnej przedsiębiorstwa a mianowicie formy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

III. Wyraża się zgodę na odpisanie z dotychczasowego udziału Gminy m. Krakowa w Spółce „Caro" wynoszącego zł 550.000·—, kwoty zł 420.000.— celem formalnego pokrycia strat Spółki, poniesionych do roku 1932/33.

IV. Uchwala się udział Gminy w Spółce „Caro", zredukowany w sposób przewidziany w ustępie poprzednim niniejszej uchwały, powiększyć o kwotę 120.000·— t. zn. do kwoty zł 250.000·— przez przeniesienie na rachunek udziałów Gminy m. Krakowa w Spółce wierzytelności Gminy do Spółki w powyższej wysokości zł 120.000·—.

V. Zatwierdza się gwarancje udzielone przez Gminę Spółce „Caro" w wykonaniu uchwały Rady Miejskiej z dnia 27 marca 1933 r. o likwidacji Spółki, ograniczając je na przyszłość z kwoty zł 586.500·— do łącznej kwoty zł 550.000·—, przy czym udzielanie gwarancji dla poszczególnych instytucji pozostawia się w ramach powyższej ogólnej kwoty uznaniu Zarządu Miejskiego.

VI. Wyraża się zgodę na przedłużenie trwania Spółki dawniej „Caro" a obecnie „Krakowska Miejska Kasa Targowa" na czas nieoznaczony, upoważniając Pana Prezydenta miasta do wprowadzenia w kontrakcie Spółki zmian wynikających z niniejszej uchwały.

VII. Upoważnia się Pana Prezydenta miasta do przedłużenia ze Spółką na czas nieoznaczony kontraktu dzierżawy Krakowskiej Kasy Targowej.

Po dyskusji, w której zabierał głos radny dr Kuśnierz Przewodniczący poddaje wniosek pod głosowanie.

Rada Miejska wniosek uchwala jednomyślnie przy 2 wstrzymujących się.

Na wniosek radnego dra Kwiecińskiego resztę punktów porządku obrad przyjęto en bloc.

V. Pożyczka zł 230.000·— z Funduszu Pracy w Warszawie na wykonanie robót związanych z rozbudową wodociągów miejskich w roku budżetowym 1938/39.

Na posiedzeniu zwołanym w dniu 18 marca 1938 r. Rada Miejska w Krakowie w dniu 28 marca 1938 roku uchwala zaciągnąć z Funduszu Pracy, w trybie umowy pożyczkowej, pożyczkę długoterminową w wysokości 230.000·— (słownie złotych dwieście trzydzieści tysięcy) celem wykonania robót związanych z rozbudową wodociągów miejskich, płatną w 40-tu, ustalonych zgodnie z planem amortyzacyjnym, ratach półrocznych, licząc od dnia 1 kwietnia 1939 r. przy oprocentowaniu $2^1/_2$% w stosunku rocznym, płatnym z dołu w ratach półrocznych, przy czym raty procentów i kapitału ulegać będą zapłacie w terminach ustalonych w umowie.

Na pokrycie należności Funduszu Pracy z tytułu mającej być zawartej umowy pożyczkowej przede wszystkim przeznacza się jako źródło pokrycia dochody inwestycyj wodociągowo-kanalizacyjnych.

Na zabezpieczenie spłaty kapitału, procentów i innych należności z tytułu tej pożyczki Rada Miejska wyraża zgodę na przekazywanie Funduszowi Pracy dodatków komunalnych od podatków państwowych oraz udziału związków komunalnych w państwowych opłatach i podatkach które inkasują władze skarbowe lub Zarząd Miejski w Krakowie.

Rada Miejska wyraża zgodę — w przypadku nieuiszczenia Funduszowi Pracy należnych rat procentów i kapitału — na uznanie przez właściwą władzę nadzorczą wierzytelności Funduszu Pracy na niesporne i podlegające egzekucji.

Dalej Rada Miejska uchwala akceptować również i pozostałe warunki projektowanej umowy pożyczkowej.

W związku z zaciągnięciem pożyczki, Rada Miejska uchwala poza tym upoważnić Zarząd Miejski w Krakowie do ustalenia i przyjęcia pozostałych wymaganych warunków dotyczących pożyczki, podpisania zobowiązań dłużnych, podjęcia pożyczki w całości lub częściowo oraz wogóle do przeprowadzenia wszystkich czynności prawnych, które wymagane będą zarówno przy zaciąganiu pożyczki, jako też przy wykonywaniu umowy pożyczkowej. (Nr Fin. B. Poż. 85/38).

VI. Pożyczka zł 120.000·— z Fuduszu Pracy w Warszawie na wykonanie robót związanych z rozbudową kanalizacji miejskiej w roku budżetowym 1938/39.

Imieniem Magistratu i Komisji Finansowo - budżetowej Rady Miejskiej p. Żak Rudolf radny m. wnosi: Rada Miejska uchwali:

Na posiedzeniu, zwołanym w dniu 18 marca 1938 r. Rada Miejska w Krakowie w dniu 28 marca 1938 r. uchwala zaciągnąć z Funduszu Pracy, w trybie umowy pożyczkowej, pożyczkę długoterminową w wysokości złotych 120.000·— (słownie złotych sto dwadzieścia tysięcy) celem wykonania robót związanych z rozbudową kanalizacji miejskiej płatną w 40-tu ustalonych zgodnie z planem amortyzacyjnym, ratach półrocznych, licząc od dnia 1 kwietnia 1939 r. przy oprocentowaniu $2^1/_2$% w stosunku rocznym, płatnym z dołu w ratach półrocznych, przy czym raty procentów i kapitału ulegać będą zapłacie w terminach ustalonych w umowie.

Na pokrycie należności Funduszu Pracy z tytułu mającej być zawartą umowy pożyczkowej przede wszystkim przeznacza się jako źródło pokrycia dochody z inwestycyj wodociągowo-kanalizacyjnych.

Na zabezpieczenie spłaty kapitału, procentów i innych należności z tytułu tej pożyczki Rada Miejska wyraża zgodę na przekazywanie Funduszowi Pracy dodatków komunalnych do podatków państwowych oraz udziałów związków komunalnych w państwowych opłatach i podatkach, które inkasują władze skarbowe lub Zarząd Miejski w Krakowie.

Rada Miejska wyraża zgodę — w przypadku nieuiszczenia Funduszowi Pracy należnych rat procentów i kapitału — na uznanie przez właściwą władzę nadzorczą wierzytelności Funduszu Pracy za niesporne i podlegające egzekucji.

Dalej Rada Miejska uchwala akceptować również i pozostałe warunki projektowanej umowy pożyczkowej.

W związku z zaciągnięciem pożyczki, Rada Miejska uchwala poza tym upoważnić Zarząd Miejski w Kra-

kowie do ustalenia i przyjęcia pozostałych wymaganych warunków dotyczących pożyczki, podpisania zobowiązań, dłużnych, podjęcia pożyczki w całości lub częściowo oraz wogóle do przeprowadzenia wszystkich czynności prawnych, które wymagane będą zarówno przy zaciąganiu pożyczki, jako też przy wykonywaniu umowy pożyczkowej. (Nr Fin. B. Poż. 86/38).

VII. Pożyczka materiałowa zł 296.000·— z Funduszu Pracy w Warszawie na wykonanie robót ulicznych finansowanych z kredytów Fund. Pracy w roku budżetowym 1938/9.

Imieniem Magistratu i Komisji Finansowo-budżetowej Rady Miejskiej p. Żak Rudolf, radny m. wnosi:

Rada Miejska uchwali:

Na posiedzeniu, zwołanym w dniu 18 marca 1938 r. Rada Mieiska w Krakowie w dniu 28 marca 1938 r. uchwala zaciągnąć z Funduszu Pracy w trybie umowy pożyczkowej, pożyczkę długoterminową w wysokości złotych 296.000·— (słownie złotych dwieściedziewięćdziesiąt sześć tysięcy) celem wykonania robót ulicznych, płatną w 10-ciu, ustalonych zgodnie z planem amortyzacyjnym, ratach półrocznych, licząc od dnia 1 kwietnia 1939 przy oprocentowaniu 2% w stosunku rocznym, płatnym z dołu w ratach półrocznych, przy czym raty procentów i kapitału ulegać będą zapłacie w terminach ustalonych w umowie.

Realizacja pożyczki nastąpi w formie dostawy materiałów potrzebnych do powyższych robót.

Na pokrycie należności Funduszu Pracy z tytułu mającej być zawartą umowy pożyczkowej przede wszystkim przeznacza się jako źródło pokrycia wpływy z dodatków komunalnych do podatków państwowych i udział w podatkach państwowych.

Na zabezpieczenie spłaty kapitału, procentów i innych należności z tytułu tej pożyczki Rada Miejska wyraża zgodę na przekazywanie Funduszowi Pracy dodatków komunalnych do podatków państwowych oraz związków komunalnych w państwowych opłatach i podatkach, które inkasują władze skarbowe lub Zarząd Miejski w Krakowie. Ponadto Rada Miejska zobowiązuje się umieszczać corocznie w budżetach zwyczajnych Gminy m. Krakowa odpowiednie sumy na spłatę pożyczki.

Rada Miejska wyraża zgodę — w przypadku nieuiszczenia Funduszowi Pracy należnych rat procentów i kapitału — na uznanie przez właściwą władzę nadzorczą wierzytelności Funduszu Pracy za niesporne i podlegające egzekucji.

Dalej Rada Miejska uchwala akceptować również i pozostałe warunki projektowanej umowy pożyczkowej.

W związku z zaciągnięciem pożyczki, Rada Miejska uchwala poza tym upoważnić Zarząd Miejski w Krakowie do ustalenia i przyjęcia pozostałych wymaganych warunków dotyczących pożyczki, podpisania zobowiązań dłużnych, podjęcia pożyczki w całości lub częściowo oraz w ogóle do przeprowadzenia wszystkich czynności prawnych, które wymagane będą zarówno przy zaciąganiu pożyczki, jako też przy wykonywaniu umowy pożyczkowej. (Nr Fin. B. Poż. 82/38).

VIII. Pożyczka materiałowa zł 103.600·— z Funduszu Pracy w Warszawie na wykonanie robót wodociągowych finansowanych z kredytów Funduszu Pracy w roku budżetowym 1938/9.

Imieniem Magistratu i Komisji Finansowo-budżetowej Rady Miejskiej p. Żak Rudolf, radny m. wnosi:

Rada Miejska uchwali:

Na posiedzeniu, zwołanym w dniu 18 marca 1938 r. Rada Miejska w Krakowie w dniu 28 marca 1938 r. uchwala zaciągnąć z Funduszu Pracy, w trybie umowy pożyczkowej, pożyczkę długoterminową w wysokości złotych 103.600·— (słownie złotych sto trzy tysiące sześćset) celem wykonania robót związanych z rozbudową wodociągów miejskich, płatną w 10-ciu, ustalonych zgodnie z planem amortyzacyjnym, ratach półrocznych, licząc od dnia 1 kwietnia 1939 r. przy oprocentowaniu 3% w stosunku rocznym, płatnym z dołu w ratach półrocznych, przy czym raty procentów i kapitału ulegać będą zapłacie w terminach ustalonych w umowie.

Realizacja pożyczki nastąpi w formie dostawy materiałów potrzebnych do powyższych robót.

Na pokrycie należności Funduszu Pracy z tytułu mającej być zawartą umowy pożyczkowej przede wszystkim przeznacza się jako źródło pokrycia dochody z inwestycyj wodociągowo-kanalizacyjnych.

Na zabezpieczenie spłaty kapitału, procentów i innych należności z tytułu tej pożyczki Rada Miejska wyraża zgodę na przekazywanie Funduszowi Pracy dodatków komunalnych do podatków państwowych oraz udziału związków komunalnych w państwowych opłatach i podatkach, które inkasują władze skarbowe lub Zarząd Miejski w Krakowie. Ponadto Rada Miejska zobowiązuje się umieszczać corocznie w budżetach zwyczajnych Gminy m. Krakowa odpowiednie sumy na spłatę pożyczki.

Rada Miejska wyraża zgodę — w przypadku nieuiszczenia Funduszu Pracy należnych rat procentów i kapitału — na uznanie przez właściwą władzę nadzorczą wierzytelności Funduszu Pracy za niesporne i podlegające egzekucji.

Dalej Rada Miejska uchwala akceptować również i pozostałe warunki projektowanej umowy pożyczkowej.

W związku z zaciągnięciem pożyczki, Rada Miejska uchwala poza tym upoważnić Zarząd Miejski w Krakowie do ustalenia i przyjęcia pozostałych wymaganych warunków dotyczących pożyczki, podpisania zobowiązań dłużnych, podjęcia pożyczki w całości lub częściowo oraz wogóle do przeprowadzenia wszystkich czynności prawnych, które wymagane będą zarówno przy zaciąganiu pożyczki, jako też przy wykonywaniu umów pożyczkowej. Nr Fin. B. Poż. 83/38.

IX. Udzielenie gwarancji finansowej Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej S. A. dla Funduszu Pracy w Warszawie bądź dla Spółki Akcyjnej Wielkich Pieców i Zakładów Ostrowieckich bądź też dla Spółki Akcyjnej „Huta Pokój" Śląskie Zakłady Górniczo-Hutnicze do kwoty zł 600.000·—.

Imieniem Magistratu i Komisji Finansowo-budżetowej Rady Miejskiej p. Żak Rudolf, radny m. wnosi:

Rada miejska uchwali:

Udzielić gwarancji finansowej Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej S. A. w Krakowie do wysokości zł 600.000·— w formie żyra Gminy stoł. król. miasta Krakowa na wekslach terminowych dla zobowiązań wobec Funduszu Pracy w Warszawie, bądź wobec Spółki Akcyjnej Wielkich Pieców i Zakładów Ostrowieckich. bądź też wobec Spółki Akcyjnej „Huta Pokój" — Śląskie Zakłady Górniczo-Hutnicze z tytułu dostaw materiałowych. Nr Fin. B. Poż. 11/38.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godz. 23.45.

32.

Sprawozdania z posiedzeń Magistratu, Komisyj Rady Miejskiej i Zarządu Miejskiego.

Dnia 21 marca 1938 r. odbyło się w sali Portretowej na Ratuszu pod przewodnictwem p. Ławnika inż. Henryka Dudeka posiedzenie Komisji Aprowizacyjno-targowej Z. M. łącznie z Komisją Techniczną Z. M. na którym postanowiono zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 26 stycznia 1937 r. przystąpić do budowy dzielnicowej hali targowej na gruntach poaugustiańskich na podstawie nowych planów, budowę przeprowadzić w bieżącym sezonie budowlanym, a koszty budowy pokryć z budżetu nadzwyczajnego roku 1938/39.

Dnia 21 marca 1938 r. odbyło się w sali Portretowej na Ratuszu pod przewodnictwem p. Wiceprezydenta m. dra Radzyńskiego posiedzenie Komisji Gospodarczej Rady M., na którym uchwalono kupno gruntu od p. Dębowskiego pod Al. 3-go Maja, kupno gruntu w Dz. XXII od p. dra Alberta Süssera i spól. dla scalenia, zburzenie realności gm. przy Al. Mickiewicza l. or. 37, zburzenie realności gm. przy ul. Pułaskiego 15 i 15 a, odpisanie kilku zaległych opłat i czynszów, program i warunki konkursu urbanistycznego ukształtowania otoczenia Wawelu i Skałki, budowę kanału w ul. Barskiej (od ul. Retmańskiej do Kolektora), budowę kanału w ul. Wybickiego, urządzenie ulicy Lwowskiej i ul. B. Limanowskiego na odcinku od narożnika ul. Lwowskiej do ul. Zamkniętej, urządzenie ul. Wadowickiej na odcinku od przedłużenia ul. Rzemieślniczej do granicy miasta, urządzenie ulicy Kalwaryjskiej na odcinku od wylotu ul. Długosza do ulicy Podskale, urządzenie ulicy Wybickiego, urządzenie ul. Krowoderskiej na odcinku od pl. Biskupiego do ulicy Szlak.

W dniach 1 i 4 kwietnia 1938 r. odbyły się w sali Portretowej na Ratuszu pod przewodnictwem p. Ławnika inż. Henryka Dudeka posiedzenia Podkomisji dla Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Komisji Z. M. dla Przedsiębiorstw Miejskich, na których uchwalono przystąpić do wykonania połączeń kanałowych i wodościeków w ul. Ks. Józefa kosztem około zł 45.000·—, do budowy rurociągów wodoc. w ul. Reymonta, Flisackiej, Wyczółkowskiego, na Stawach, ks. Siemaszki, rurociągu wodociągowego w ul. Kalwaryjskiej, Wielopole-Grzegórzecka i Ks. Józefa, do wykończenia budowy hali pomp w Bielanach, do dalszej budowy osadnika i lewaru w Bielanach, Mariewskiego i w ul. Głębokiej.

Dnia 1 kwietnia 1938 r. odbyło się w sali Portretowej na Ratuszu pod przewodnictwem p. Ławnika inż. Henryka Dudeka posiedzenie Podkomisji dla Gazowni Miejskiej Komisji Z. M. dla Przedsiębiorstw Miejskich, na którym uchwalono ułożenie rurociągów stalowych w ulicach: Prądnicka, Piastowska i 29 Listopada, ułożenie rurociągów żeliwnych w ulicach: Reymonta, Mazowiecka, na gruntach poaug., Polna, Zielna, Al. Focha, Bronowicka, przebudowę i wymianę sieci gazociągów w ulicach: Al. Mickiewicza, Ks. Józefa, Krowoderska, św. Marka, św. Gertrudy, Wielopole, Grzegórzecka, Lwowska, Wielicka, Kalwaryjska oraz oddanie robót w sieci gazociągów na r. 1938/39 firmie W. Ciegielski i Ska.

Dnia 6 kwietnia 1938 r. odbyło się w sali Portretowej na Ratuszu pod przewodnictwem p. Wiceprez. m. dra Radzyńskiego posiedzenie Komisji Plantacyjnej Zarz. M., na którym uchwalono przesunięcie drzewa rosnącego przed gmachem Zarządu M. albo na skwer przy pomniku Żyblikiewicza — albo na teren plant przy ul. Franciszkańskiej — w związku z zamierzoną budową pomnika dra Dietla.

W dniach 21, 28 i 30 marca oraz 4 i 11 kwietnia 1938 r. odbyły się posiedzenia Rady Artystycznej i Podkomisji Rady Artystycznej, na których rozpatrzono 146 projektów budów i urządzeń związanych z budynkami oraz projektów miejskich urządzeń ogrodowych i skwerowych.

33.

SPRAWOZDANIE

Miejskiego Komisarza do nadzoru nad czystością i porządkiem w mieście Krakowie z działalności za czas do dnia 31 grudnia 1937 r.

Zarządzeniem P. Prezydenta m. z dn. 25/IV 1937 został utworzony urząd Miejskiego Komisarza do nadzoru nad czystością i porządkiem w m. Krakowie, którego działalność normuje następująca instrukcja.

§ 1.

Dla podniesienia stanu sanitarnego i porządkowego w mieście powołuje się Miejskiego Komisarza do nadzoru nad czystością i porządkiem w obrębie realności, lokali handlowych i przemysłowych, na ulicach, placach itp.

Komisarz pełni swe funkcje z ramienia Wydziału Zdrowia Publ. Z. M. i podlega za pośrednictwem Naczelnika tego Wydziału Prezydentowi miasta.

§ 2.

W wykonywaniu obowiązków Komisarz wydaje i egzekwuje zarządzenia, powzięte w zasadzie na podstawie opinii fachowej Komisji sanitarno-porządkowej, której jest przewodniczącym.

W skład tej Komisji wchodzą:

a) lekarz m. okręgowy,

b) zależnie od potrzeby:
inspektor budowlany,
delegat Wydziału Admin. Ogólnej — Oddz. przemysłowego Z. M.,
miejski lekarz okręgowy weterynaryjny,
delegat Zakładu Czyszczenia M.

Komisarz może dla przeprowadzenia badań w szczególnych przypadkach powoływać fachowych urzędników innych działów administracji m.

Stały udział w pracach Komisarza bierze delegat M. Urzędu Obwodowego, wzgl. właściwy Komisarz Obwodowy.

§ 3.

Wynikające z toku urzędowania Komisarza i Komisji: funkcje karno-administracyjne sprawuje delegat Starostwa Grodzkiego, zaś funkcje nadzorczo-policyjne delegat Policji Państwowej.

§ 4.

Do zakresu działania Komisarza należy nadzór nad zadawalającym stanem sanitarno-porządkowym:

a) realności — przyczym zaleca się nakłanianie właścicieli, wzgl. użytkowców realności do obsadzania podwórzy zielenią i drzewami, a murów pnączami,

b) lokali handlowych i przemysłowych,

c) ulic, placów, targowisk i innych miejsc, służących do użytku publicznego.

§ 5.

Przy pełnieniu swych obowiązków Komisarz wydaje:

1) zarządzenia doraźne, celem natychmiastowego usunięcia spostrzeżonych usterek,

2) pierwsze zarządzenia.

Komisarz przekazuje właściwym organom miejskim dopilnowanie wykonania wydanych zarządzeń, ponadto Komisarz obowiązany jest wygotowywać przypomnienia urzędowe dla właściwych działów administracji miejskiej o usterkach, do których usunięcia powołane są odnośne jednostki administracyjne Zarządu Miejskiego.

Jak z powyższej instrukcji wynika działalność Komisarza do nadzoru nad czystością i porządkiem w mieście Krakowie polega na wykazywaniu usterek właścicielom realności, oraz lokali przemysłowych i handlowych w ich obiektach, a w razie dostrzeżenia jakichkolwiek usterek, na wydawaniu doraźnych zarządzeń celem ich usunięcia. Dlatego też komisja porządkowo-sanitarna pod przewodnictwem M. Komisarza przechodzi kolejno wszystkie realności, oraz lokale przemysłowe i handlowe tj.: mleczarnie, cukiernie, kawiarnie, restauracje, sklepy spożywcze, masarnie, fabryki, fryzjernie, hotele, apteki itp. na terenie całego miasta.

W czasie komisyjnego badania przeważnie natrafia się w realnościach na następujące wadliwości: schody, ściany sieni i klatek schodowych oraz podwórza brudne, klatki schodowe ciemne nie należycie oświetlane, na strychach i w piwnicach materiały łatwo-palne, zepsute instalacje wodociągowe i kanalizacyjne, przepełnione doły kloaczne, ustępy zanieczyszczone, nieszczelne nakrywy na dołach kloacznych, nieodpowiednie gnojowniki itp., a w lokalach przemysłowych nieporządki w sklepach, brak białych płaszczy, oraz brud i nieład w kuchniach, pracowniach masarskich, cukierniczych itp.

W razie spostrzeżenia usterek komisja zarządza doraźne ich usunięcie, a w przypadkach usterek poważniejszych nie dających się natychmiast usunąć, wydaje zarządzenia na piśmie, wykonania których następnie z całą ścisłością dopilnowuje się i egzekwuje, a w wielu przypadkach wymierza na miejscu doraźne grzywny. Ścisłe kontrole wykazują, że otrzymujący zarządzenia przeważnie się do nich stosują i wykonują nakazane polecenia, o czym świadczy doprowadzenie do porządku całego szeregu realności przez odnowienie fasad, klatek schodowych, sieni, naprawy i przerobienia ustępów wolnospadowych na klozety spłukiwane itp.

W okresie sprawozdawczym:

1. Przeprowadzono komisji 121.

2. Realności zbadano 519, w czym zausterkowano 355.

3. Lokali przemysłowych i handlowych zbadano 432 zausterkowano 297. Usterki stwierdzono w $^2/_3$ częściach obiektów.

4. Zarządzeń na miejscu wydano 544.

5. Odniesiono się do poszczególnych jednostek admin. Z. M. w 242 przypadkach.

6. Z wydanych zarządzeń 243 wykonano w zupełności a 43 częściowo. Reszta zarządzeń jest w toku badania i egzekwowania.

7. Nałożono kar pieniężnych celem przymuszenia 112 w kwocie 20 — 100 zł.

8. Nałożono doraźnych grzywien na miejscu 151 na łączną kwotę 270 zł.

9. Ustnych upomnień udzielono 140.

10. Doniesień do Starostwa Grodzkiego przesłano 94.

Cały szereg zarządzeń, o ile to jest możliwe, na prośby stron zostaje odraczany o ile względy finansowe interesowanych przemawiają za tym, jednak zarządzenia nie wymagające znaczniejszych wydatków, a mające na celu polepszenie ogólnego stanu sanitarnego miasta, są jak najintenzywniej egzekwowane.

Bardzo wielkie usterki stwierdzono w 45-ciu realnościach, oraz w 61-u lokalach przemysłowych i handlowych.

Stan tychże obiektów uległ jednak w międzyczasie już znacznej poprawie.

Komisja lotna porządkowo-sanitarna pod przewodnictwem M. Komisarza przeprowadziła w miesiącu listopadzie i grudniu 1937 r., oraz styczniu 1938 r. dokładną kontrolę wszystkich realności odnośnie fasad, cokołów, bram, parkanów, ogrodzeń, parcel i wszelkich innych obiektów przy wszystkich ulicach wylotowych miasta Krakowa, oraz przy głównych ulicach w Dz. I do Dz. XXII, przyczym zausterkowano 1069 obiektów odnośnie fasad, cokołów, bram, parkanów, parcel itp. i spowodowano wydanie zarządzeń usunięcia stwierdzonych usterek w jak najkrótszym terminie tj. do okresu wiosennego tak, aby wszystkie ulice wylotowe na tere

nie miasta Krakowa, zostały w powyższych terminie doprowadzone do wzorowego porządku i czystości.

Działalnością komisji pod przewodnictwem M. Komisarza objęto również dopilnowanie usunięcia z dachów grożącego spadnięciem śniegu i lodu.

W okresie sprawozdawczym skutkiem akcji M. Komisarza i Komisji stan porządkowo-sanitarny znacznie się poprawił, trzeba jednak dłuższego czasu na to, by wyniki były zupełnie zadowalające. W szczególności stan sanitarny w realnościach nie jest jeszcze dosteteczny, a to skutkiem braku kanalizacji i klozetów spłukiwanych, oraz z powodu zaniedbywania się właścicieli realności, dozorców i lokatorów.

Na skutek pisma Komitetu Obywatelskiego Czystości został przesłany temuż Komitetowi po ponownym, dokładnym zbadaniu całego szeregu realności wykaz nazwisk dozorców domowych, specjalnie wyróżniających się w przestrzeganiu porządku i czystości w realnościach ze szczególnym uwzględnieniem śródmieścia, a którzy mają być wynagrodzeni pieniężnie przez Obywatelski Komitet Czystości m. Krakowa. Wykaz ten obejmuje 78-miu dozorców realności, przyczym brano pod uwagę tylko realności stare i zruderowane, w których znacznie trudniejszym jest utrzymanie porządku i czystości.

W ostatnich dniach marca 1938 r. przeprowadzono komisje obchodowe porządkowo - sanitarno - budowlane odnośnie zbadania usterek w realnościach i na parcelach, położonych wzdłuż toru kolejowego Kraków-Płaszów, Podgórze-Miasto-Bonarka, Kraków-Łobzów, oraz na placu kolejowym, Dworcu Głównym, Dworcu Zachodnim i w sąsiednich obiektach, przyczym zausterkowano 197 obiektów.

34.
RUCH SŁUŻBOWY
w miesiącu marcu 1938 r.

Przeniesienia w stan spoczynku.

1) Dąbrowski Jan, niższy pracownik Gazowni m. z dn. 31/III 1937 r.

2) Grzech Antoni, niższy pracownik Gazowni m. z dn. 31/III 1938.

Zwolnienia i rezygnacje.

1) Tyrkalski Jan, kontr. urz. tech. Wydział Bud. z dniem 31/III 1938 r.

2) Nawrocka Anna, kontr. urz. Elektr. z dniem 31/III 1938 r.

Przyjęcia.

1) Inż. Ziemba Antoni, kontr. wicedyrektor M. Wod. i Kan. od 1/III 1938 r.

2) Łachówna Michalina, reaktyw. kancel. Kancel. Gł. od dn. 1/III 1938 r.

3) Chorąży Marian, kontr. urz. Wydz. Bud. Drog. od dn. 1/III 1938 r.

4) Łakomski Tadeusz, kontr. urz. tech. Wydz. Bud. Zabud. od dn. 1/III 1938 r.

5) Lasota Stefan, kontr. urz. tech. Wydz. Bud. Bud. Drog. od 1/III 1938 r.

6) Mgr Kwiecień Antoni, kontr. urz. Wydz. Bud. Praw. od 28/III 1938 r.

7) Fryc Kazimierz, kontr. strażak M. Str. Poż. od 1/III 1938 r.

8) Śniegowska Maria, kontr. urz. Elektrowni m. od 4/III 1938 r.

Pensje wdowie.

1) Sowińska Aleksandra, wdowa po drogomistrzu Wydz. Bud. od 1/III 1938 r.

2) Kulpińska Karolina, wdowa po motorowym M. Wod. i Kan. od dn. 1/III 1938 r.

3) Uroda Józefa, wdowa po ogniomistrzu M. Str. pożar. od dn. 1/III 1938 r.

Zmarli:

1) Gucwa Andrzej, robotnik Zakł. czyszcz. m. 22/III 1938 r.

2) Gawlikowa Anna, wdowa po niższym pracow. Gazowni 5/III 1938 r.

3) Robak Jan, emer. tercjan szkolny 30/III 1938 r.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Sprawozdania gospodarcze Zakładów i Przedsiębiorstw Miejskich
za marzec 1938 r.

Elektrownia Miejska.

Elektrownia Miejska w Krakowie wyprodukowała i zakupiła w ciągu marca 1938 r. w Jaworznickich Komunalnych Kopalniach Węgla S. A. w Jaworznie energii elektrycznej 4,092.750 kWh.

W okresie tym przybyło nowych konsumentów 675, ubyło natomiast 531, tak że przyrost wynosi 144 konsumentów.

W dziale oświetlenia publ. wykonano sieć w Osiedlu K. K. O. przy Alei 3 Maja, o długości trasy 400 m przy zainstalowaniu 9 lamp w Al. Focha o długości trasy 650 m przy zainstalowaniu 15 lamp, na Woli zaś Justowskiej wykonano sieć oświetl. publicznego i sieć rozdzielczą o długości trasy 300 m i zainstalowano 9 lamp.

Zainstalowano 3 latarnie orientacyjne.

W zakresie robót inwestycyjnych ukończono: montaż stacji transformatorowej w Wapienniku Libana i Ehrenpreisa przy ulicy Swoszowickiej, w Monopolu Tytoniowym w Czyżynach oraz w Polskich Zakładach Garbarskich przy ulicy Swobody. W Szidzinie zmontowano słupową stację transformatorową.

Ułożono 1531 mb kabli w ul. Barskiej-Swoboda, Krakowskiej - Skawińskiej, Płaszowskiej, Daszyńskiego i Skawińskiej-Bocznej. Wykonano nowych połączeń domowych 19.

W dziale ruchu przeprowadzono remont części parowej turbiny IV-tej oraz rozpoczęto montowanie nowego filtra powietrznego dla generatora tejże turbiny.

Ukończono montowanie nowej tablicy rozdzielczej i sygnalizacyjnej dla miejscowej stacji 15/5 kV oraz zremontowano zepsuty kran węglowy.

W dziale propagandy przeprowadzono w okresie sprawozdawczym 15 pokazów stosowania elektryczności w gospodarstwie domowym, w których uczestniczyło 152 konsumentów. Pozatym urządzono wykłady o oświetleniu elektrycznym okien wystawowych dla 36 uczenic Szkoły Handlowej oraz dla Stow. Architektów o oświetleniu sodowym i rtęciowym w obecności 30 osób. Dla nauczycielek Seminarium Gospodarczego oraz uczestniczek Kursu pomocnic domowych Związku Pań Domu urządzono 2 pokazy praktycznego gotowania elektrycznego.

Gazownia Miejska.

W ciągu marca 1938 r. wyprodukowano: gazu 933.460 m^3, koksu 1.640.500 kg, smoły 70.933 kg, amoniaku 8.496 kg, benzolu 3.580 kg.

W okresie tym sprzedano: gazu 553.961 m^3, koksu 934.790 kg, smoły 154.004 kg, amoniaku 7.947 kg.

Gazomierzy ustawiono 310, a odjęto 342. Stan gazomierzy u konsumentów dn. 30/III 1938 17.354.

M. Wodociągi i Kanalizacja.

W ciągu marca 1938 r. przeprowadzono na terenie ujęcia wody w Bielanach prace porządkowe — czyszczono filtry, równano teren; ponadto wykonano 70 mb kanału rozprowadzającego wodę do filtrów, oraz 3 ścianki szczelne przy spustach z nowego osadnika do Wisły.

Pracownia badawcza wykonała 147 analiz chemicznych i 205 bakteriologicznych wody surowej, filtrowanej i chlorowanej.

Na sieci wodociągowej wykonano 5 nowych połączeń domowych, złącze rurociągu na zbiorniku rakowickim z istniejącym rurociągiem odprowadzającym, spust do Wisły z rurociągu w ul. Ks. Józefa, rozpoczęto roboty na zbiorniku głównym przy układaniu rurociągu do stacji przepompowania dla zaopatrzenia w wodę Kopca Kościuszki.

Dokonano 11 napraw rurociągów, 141 napraw armatury sieci (hydranty, zasuwy, studnie) oraz 65 napraw połączeń domowych.

Na sieci kanałowej prowadzono w dalszym ciągu budowę kanału w ul. Ks. Józefa. Wykonano tam 33 mb sztolni i 120 mb kanału rurowego.

Nadzorowano roboty prywatne kanałów w ul. Krowoderskiej bocznej Romanowicza i Misjonarskiej. Wykonano 11 nowych połączeń domowych, spuszczono 112 i oczyszczono 2.860 wodościeków. Naprawiono 95 mb kanałów blokowych; wyczyszczono 1.840 mb kanałów ulicznych, oraz 4.300 mb rowów.

W pracowni naprawiono 165 wodomierzy, zalegalizowano 186, wstawiono do nowych instalacyj 18 i wymieniono 427.

Prowadzono remonty w biurach i obiektach, ukończono instalację dystrybutora benzynowego, rozpoczęto roboty instalacyjne w odkażalni robotniczej, osadzono okna żelazne w nowej hali pomp w Bielanach i wykończono roboty przy przeróbce dachu nad halą pomp wiślanych w Bielanach.

Wypompowano 652.548 m^3 wody, zużyto 653.973 m^3 to jest średnio dziennie 21.096 m^3, czyli na 1 mieszkańca w dobie 84·4 litrów.

Rzeźnia i Targowice Miejskie.

Gatunek zwierząt	Spędzono	Doprowadzono do miejsk. rzeźni		
	a) na centr. targowicę bydlęcą	z targowicy	bezpośrednio	Razem poddano ubojowi
	s z t u k			
woły	158	148	52	200
krowy	509	413	88	501
buhaje	829	779	29	808
jałówki	744	661	10	671
razem bydła grub.	2.240	2.001	179	2.180
cielęta	2.524	2.484	211	2.695
trzoda chlewna	6.261	5.946	214	6.160*
owce	—	—	1	1
	b) na targowicę hodowlaną	koni		202
		świń bekonowych		3.381
konie	1.051			
trzoda chlewna	519			

* w tym 154 na wywóz do Niemiec.

Dowieziono mięsa z prowincji: gatunek	kg.
wołowe	41.790
cielęce	52.485
wieprzowe	47.417
baranie	82
wędliny	9.880
słonina	9.924
smalec	—
sadło	—
podrób	7.933
razem	169.505

W Miejskiej Fabryce Lodu wyprodukowano 2.660 słupków lodu po 25 kg.

W Kafilerii wyprodukowano 1.930 kg mączki mięsnokostnej i 550 kg tłuszczu dla celów przemysłowych.

W miesiącu marcu przeprowadzono następujące roboty w hali maszyn: w zakresie własnym wykonano generalny remont chłodnika powietrza Nr 2, rozdzielnic amoniakalnych, kompresora amoniakalnego, pompy wodnej, motoru elektrycznego od pompy, kompresora powietrznego, pompki solankowej od chłodnika powietrza, satysfaktora solankowego, instalacji elektrycznej na Targowicy, rurociągu parowego i kryz na bójni nierogacizny. Uszczelniono wentyle parowe na rozdzielnicy głównej, przeprowadzono smarowanie wózków wiszących na hali uboju nierogacizny oraz remont wind i wymianę lin na bójni uboju bydła.

Elektrownia Miejska naprawiła instalację elektryczną w solarkach.

Zakład Czyszczenia M.

W ciągu marca 1938 r. skropiono 17,883.700 m^2, zmyto 27.000 m^2, wygumowano 5,367.600 m^2 powierzchni jezdni, ulic i placów, na co zużyto 10,961.700 litrów wody. Zamieciono 5,038.200 m^2 ulic i placów. Wywieziono błota 4.437 m^3, zmiotków ulicznych 1.604 m^3, śniegu 56 m^3, popiołu i śmieci domowych 55.447 skrzynek oraz 390 m^3 nieczystości kloacznych. Warsztaty

reparacyjne Zakładu Czyszczenia Miasta wykonały przy własnym taborze samochodowym 2 remonty średnie, 11 małych i 302 drobne naprawy. Przy samochodach innych instytucyj miejskich 1 remont średni, 10 małych i 9 drobnych napraw.

RUCH BUDOWLANY.

W miesiącu marcu 1938 r. wydano 33 pozwolenia budowlane w tym na budowę nowych domów parterowych 5, jednopiętrowych 2, dwupiętrowych 1 i trzechpiętrowych 3, na nadbudowy 2, na dobudowę 3, na przebudowy: a) ustępów wolnospadowych na spłukiwane 2, b) portali sklepowych 4, c) na wewnętrzne adaptacje 9, d) na ogrodzenia 1 i e) 1 na budowę budynku gospodarczego.

W czasie powyższym wydano 9 pozwoleń na zamieszkanie wzglednie użytkowanie ukończonych budów, a to nowych domów jednopiętrowych 2, dwupiętrowych 1, trzechpiętrowych 2, czteropiętrowych 1 i na nadbudowy 3.

Ogólna kubatura ukończonych i do użytku oddanych budów wynosi 24.198 m^3.

Ponadto wykonano w 1 realności przebudowę ustępów wolnospadowych na spłukiwane,. 7 przebudów portali sklepowych oraz w 5-ciu realnościach wewnętrzne adaptacje.

Przegląd ustawodawstwa.

USTAWY:

Dz. U. R. P. nr 18 poz. 132 z dnia 1 marca 1938 r. o zmianie rozporz. Prez. R. P. z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa.

Dz. U. R. P. nr 19 poz. 149 z dnia 25 marca 1938 r. o wytwarzaniu i handlu dewocjonaliami i przedmiotami kultu religijnego.

DEKRETY PREZYDENTA RZPLTEJ:

Dz. U. R. P. nr 13 poz. 89 z dnia 22 lutego 1938 r. o poruczeniu spraw aprowizacyjnych Min. Rolnictwa i Reform Rolnych.

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

Dz. U. R. P. nr 13 poz. 94 z dnia 1 marca 1938 r. o przedmiotach powszedniego użytku.

Dz. U. R. P. nr 14 poz. 99 z dnia 16 lutego 1938 r. o obowiązkach i prawach wynikających z odbywania i ukończenia przysposobienia do wojskowej służby pomocniczej.

ROZPORZĄDZENIA MINISTROW:

Dz. U. R. P. nr 16 poz. 114 Spraw Wewn. z dn. 26 lutego 1938 r. o zmianie rozp. Min. Spraw Wewn. z dn. 7 czerwca 1920 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dn. 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polsk.

Dz. U. R. P. nr 17 poz. 128 Skarbu z dnia 2 marca 1938 r. o zmianie w organizacji Urzędów Skarbowych i Urz. Opł. Stempl. w okręgu admin. Izby Skarbowej w Białymstoku, Grudziądzu, Kielcach, Krakowie i Poznaniu.

Dz. U. R. P. nr 17 poz. 129 Skarbu z dnia 5 marca 1938 r. w sprawie opłat stemplowych wiążących się z przejściem własności nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego.

Dz. U. R. P. nr 19 poz. 159 Spraw Wewn. z 18 marca 1938 r. o terytorialnych zmianach w rejestrze stowarzyszeń.

Dz. U. R. P. nr 20 poz. 162 Opieki Społecznej z 12-go marca 1938 r. wydane w porozumieniu z Min. Spraw Wewn. w sprawie powierzania czynności Wojewódzkich Biur Funduszu Pracy Związkom Samorządowym i innym instytucjom prawno-publicznych.

Dz. U. R. P. nr 20 poz. 163 Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1938 r. o zniesieniu komunalnych urzędów pośrednictwa pracy.

OKÓLNIKI (PISMA OKÓLNE).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Dz. Urz. nr 9 poz 32 okólnik nr 9 z 9 marca 1938 r. o opłatach z art. 25 ustawy o Funduszu Pracy.

Dz. Urz. nr 9 poz. 33 okólnik nr 10 a z dn. 10 marca 1938 r. o wykonywaniu wyroków N. T. A.

Dz. Urz. nr 9 poz. 34 okólnik nr 10 b z 10 marca 1938 r. o wykonywaniu wyroków N. T. A.

Dz. Urz. nr 9 poz. 37 pismo z dn. 22 lutego 1938 r. w sprawie załatwiania spraw budowlanych.

Dz. Urz. nr 9 poz. 39 pismo z dn. 5 marca 1938 r. o specjalnym podatku od wynagrodzeń w okresie od 1 kwietnia 1938 r. do 31 marca 1939 r.

Dz. Urz. nr 10 poz. 46 okólnik nr 13 z dn. 29 marca 1938 r. w sprawie podniesienia wyglądu osiedli.

Dz. Urz. nr 10 poz. 47 okólnik nr 14 z dn. 30 marca 1938 r. o podatku specjalnym od wynagrodzeń wypłacanych przez związki samorządowe.

Monitor Polski.

Nr 48 poz. 60 Obwieszczenie Min. Skarbu z 23 lutego 1938 r. ustalające kurs, podług którego mogą być przyjmowane papiery wartościowe przez władze i urzędy państwowe jako wadia i kaucje.

Zbiór wyroków N. T. A. (A. rocznik XV/37).

poz. nr. 1442 A. Wyrok z dnia 10 listopada 1937 r. L. rej. 328/35: 1) „upływ dwuletniego terminu, przewidzianego w art. 60 prawa budowlanego, nie stwarza sam przez się prawa strony do żądań zatwierdzenia projektowanej przez nią parcelacji". 2) „Władza orzekająca, rozpatrując projekt parcelacji po upływie ustanowionego w art. 60 prawa budowlanego terminu, może oprzeć się na zatwierdzonym w międzyczasie projekcie zabudowania".

nr 1446 A. Wyrok z dnia 24 listopada 1937 r. L. rej. 4469/35: „Przepis § 42 galic. krajowej ustawy budowniczej z dnia 28 kwietnia 1882 w brzmieniu ustawy z 15 maja 1907 nr 55 Dz. Ust. Kraj. pozostawiony został jako obowiązujący w charakterze przepisu miejscowego, zawierającego obostrzenie postanowień objętych art. 193 prawa budowlanego".

poz. nr 1448 A. Wyrok z dn. 1 grudnia 1937 r. L. rej. 3348/35: „Według art. 2 rozp. Prezydenta Rzpltej o sposobie uregulowania zaległych kosztów leczenia ubogich chorych i kosztów opieki społecznej z 27 października 1933 r. poz. 644 Dz. Ust. umorzeniu podlegają jedynie sumy, należne wymienionym tam publicznym zakładom leczniczym i Opieki Społecznej od związków samorządowych i od związków wspierania ubogich, nie zaś także pretensje między gminami z tytułu zwrotu powstałych stąd kosztów".

poz. nr 1450 A. Wyrok z dn. 6 lutego 1937 r. L. rej. 5227/34: „Z art. 2 pkt. 2 rozp. Prez. R. P. o opiece nad zabytkami z 6 marca 1928 r. poz. 265 Dz. Ust. wynika, że budowle mogą być uznane za zabytek tylko w tym razie, gdy same odpowiadają wymogom określonym w art. 11 tego rozporządzenia, okoliczność więc, że budowla należy do otoczenia innego budynku zabytkowego, sama przez się do uznania tego jeszcze nie uprawnia".

Nr 1469 A. Wyrok z dnia 1 grudnia 1937 r. L. rej. 4598/35 i 43/36:

„1) według art. 387 prawa budowlanego każda decyzja władz budowlanych, wym. w art. 385 i 386 tegoż prawa, oparta być winna na opinii rzeczoznawcy budowlanego.

2) z przepisów prawa budowlanego nie wynika obowiązek wzmiankowanych władz zasięgania w każdej sprawie opinii co najmniej dwóch rzeczoznawców budowlanych.

3) W charakterze rzeczoznawcy budowlanego nie może występować urzędnik władzy orzekającej, biorący udział w postępowaniu, danej sprawy dotyczącym.

4) Wydanie w sprawie budowlanej w postępowaniu odwoławczym opinii technicznej przez urzędnika władzy odwoławczej, występującego w sprawie w tym charakterze, nie czyni nie istotnym wytkniętego przez stronę w odwołaniu braku postępowania I instancji, przejawiającego się z zaniedbaniu zasięgnięcia, zgodnie z obowiązującymi przepisami, opinii rzeczoznawcy budowlanego".

ADRES REDAKCJI I ADMINISTR.: KRAKÓW ZARZĄD MIEJSKI W ST. KR. M. KRAKOWIE, WYDZIAŁ GŁÓWNY. TEL. NR. 153-20.

PRENUMERATA ROCZNA WYNOSI 12 ZŁ., (Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ 14 ZŁ.), CENA JEDNEGO EGZEMPLARZA 1 ZŁ

SPRZEDAŻ GAZETY URZĘDOWEJ ORAZ PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ NA PRENUMERATĘ USKUTECZNIA DZIENNIK PODAWCZY ZARZĄDU MIEJSKIEGO.

Nakładem Zarządu Miejskiego w st. kr. m. Krakowie. — Czcionkami Drukarni Muzeum Przemysłowego w Krakowie, ul. Smoleńsk Nr. 9.